

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 24. septembrī
(OR. en)

11055/20

Starpiestāžu lieta:
2020/0267 (COD)

EF 232
ECOFIN 850
CODEC 874
IA 65

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāres vārdā paraskatījis direktors *Jordi AYET PUIGARNAU*

Saņemšanas datums: 2020. gada 24. septembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN*

K-jas dok. Nr.: COM(2020) 594 final

Temats: Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par
izmēģinājuma režīmu attiecībā uz tirgus infrastruktūrām, kuru pamatā ir
sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2020) 594 *final*.

Pielikumā: COM(2020) 594 *final*

Briselē, 24.9.2020.
COM(2020) 594 final

2020/0267 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par izmēģinājuma režīmu attiecībā uz tirgus infrastruktūrām, kuru pamatā ir sadalītās
virsgrāmatas tehnoloģija**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2020) 308 final} - {SWD(2020) 201 final} - {SWD(2020) 202 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1 PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma sagatavošanas iemesli un mērķi

Šis priekšlikums ir daļa no pasākumu kopuma, kura mērķis ir iespējot un atbalstīt digitālo finanšu potenciālu inovācijas un konkurētspējas ziņā, vienlaikus mazinot riskus. Tas atbilst Komisijas prioritātēm nodrošināt, ka Eiropa ir gatava digitālajam laikmetam, un veidot nākotnei sagatavotu ekonomiku, kas strādā cilvēku labā. Digitālo finanšu pasākumu kopums ietver jaunu stratēģiju par digitālajām finansēm ES finanšu sektoram¹, kuras mērķis ir nodrošināt, ka ES pieņem digitālo revolūciju un virza to ar inovatīviem Eiropas uzņēmumiem, gādājot, lai digitālo finanšu sniegtie ieguvumi būtu pieejami Eiropas patērētājiem un uzņēmumiem. Papildus šim priekšlikumam pasākumu kopums ietver arī priekšlikumu regulai par kryptoaktīvu tirgu veidošanu², priekšlikumu par digitālās darbības izturētspēju³ un priekšlikumu precizēt vai grozīt konkrētus saistītus ES noteikumus finanšu pakalpojumu jomā⁴.

Viena no stratēģijā noteiktajām prioritārajām jomām ir nodrošināt, ka ES finanšu pakalpojumu tiesiskais regulējums ir inovācijām labvēlīgs un nerada šķēršļus jaunu tehnoloģiju izmantošanai. Šis priekšlikums kopā ar priekšlikumu par speciālu kryptoaktīvu režīmu ir pirmās konkrētās darbības šajā jomā, kuru mērķis ir nodrošināt pienācīga līmeņa aizsardzību patērētājiem un ieguldītājiem, juridisko noteiktību attiecībā uz kryptoaktīviem, iespēju inovatīviem uzņēmumiem izmantot blokķēdes, sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju (SVT) un kryptoaktīvus, kā arī nodrošināt finanšu stabilitāti.

Kryptoaktīvi ir viens no blokķēžu tehnoloģijas galvenajiem pielietojumiem finanšu sektorā. Komisija kopš sava Finanšu tehnoloģijas rīcības plāna⁵ publicēšanas 2018. gada martā ir izvērtējusi kryptoaktīvu radītās iespējas un problēmas. Komisija 2018. gada Finanšu tehnoloģijas rīcības plānā pilnvaroja Eiropas Banku iestādi (EBI) un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI) novērtēt esošā finanšu pakalpojumu tiesiskā regulējuma piemērojamību un piemērotību kryptoaktīviem. Konsultācijā⁶, kas sniegta 2019. gada janvārī, tika norādīts, ka uz dažiem kryptoaktīviem var attiecināt ES tiesību aktu darbības jomu, taču tiesību aktu piemērošana šiem aktīviem ne vienmēr ir vienkārša. Turklāt konsultācijā arī tika norādīts, ka noteikumi esošajos ES tiesību aktos var kavēt SVT izmantošanu. Tajā pašā laikā EBI un EVTI uzsvēra, ka, neskaitot ES tiesību aktus, kuru mērķis ir apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, uz lielāko daļu kryptoaktīvu neattiecas ES

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES digitālā finansējuma stratēģiju, COM(2020)591.

² Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 – COM(2020)593

³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par finanšu sektora digitālās darbības izturētspēju un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 909/2014 – COM(2020)595

⁴ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, EU/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par finanšu tehnoloģijas rīcības plānu, COM(2018)109, 8.3.2018.

⁶ EVTI konsultācija par sākotnējo virtuālās valūtas piedāvājumu un kryptoaktīviem, 2019. gads; EBI ziņojums ar konsultāciju par kryptoaktīviem, 2019. gads.

finanšu pakalpojumu tiesību akti un tāpēc uz tiem neattiecas noteikumi cita starpā par patērētāju un ieguldītāju aizsardzību un tirgus integritāti, lai gan tie izraisa šos riskus. Turklāt vairākas dalībvalstis nesen ir pieņēmušas tiesību aktus par jautājumiem, kas saistīti ar kryptoaktīviem, kuru rezultātā veidojas tirgus sadrumstalotība.

Nemot vērā šīs norises, Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena Komisijas plašākas digitālās programmas ietvaros uzsvēra vajadzību pēc “vienotas pieejas ar dalībvalstīm attiecībā uz kryptoaktīviem, lai nodrošinātu, ka mēs saprotam, kā maksimāli izmantot to radītās priekšrocības, un zinām, kā risināt problēmas, ko tie var radīt”⁷. Atzīstot riskus, kas var rasties, arī Komisija un Padome 2019. gada decembrī kopīgi paziņoja, ka tās “ir apņēmušās ieviest regulējumu, kas izmantos potenciālās iespējas, kuras var piedāvāt kryptoaktīvi”⁸. Pēdējā laikā Eiropas Parlaments gatavo ziņojumu par digitālo finansēšanu, kura īpaša uzmanība pievērsta kryptoaktīviem⁹.

Lai atbildētu uz visiem šiem jautājumiem un radītu ES regulējumu, kas iespējo gan kryptoaktīvu tirgus, gan tradicionālo finanšu aktīvu tokenizāciju un SVT plašāku izmantošanu finanšu pakalpojumos, šim priekšlikumam tiks pievienoti citi tiesību aktu priekšlikumi. Komisija ierosina precizēt, ka pašreizējā “finanšu instrumentu” definīcija, kurā definēta Finanšu instrumentu tirgu direktīvas (FITD II)¹⁰ darbības joma, ietver finanšu instrumentus, kuru pamatā ir SVT¹¹, un īpašu režīmu kryptoaktīviem, uz kuriem neattiecas spēkā esošie tiesību akti finanšu pakalpojumu jomā, kā arī e-naudas tokenus¹².

Šim priekšlikumam, kas attiecas uz izmēģinājuma režīmu SVT tirgus infrastruktūrām regulas veidā, ir četri vispārēji un saistīti mērķi. Pirmais mērķis ir nodrošināt juridisko noteiktību. Lai sekundārie tādu kryptoaktīvu tirgi, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, attīstītos ES, mums ir jāzina, tieši kur regulējums vairs neatbilst paredzētajam mērķim. Otrais mērķis ir atbalstīt inovāciju. Šķēršļu likvidēšana jaunu tehnoloģiju izmantošanai finanšu sektorā ir pamatā Komisijas digitālo finanšu stratēģijai. Lai veicinātu tehnoloģijas pieņemšanu un atbildīgu inovāciju, ir nepieciešams izmēģinājuma režīms, kas nodrošina, ka lielākā daļa plašo izmaiņu esošajos finanšu pakalpojumu tiesību aktos ir balstīta uz pierādījumiem. Trešais mērķis ir ieviest patērētāju un ieguldītāju aizsardzību un tirgus integritāti, savukārt ceturtais mērķis ir nodrošināt finanšu stabilitāti. Ar izmēģinājuma režīmu tiks ieviesti atbilstoši aizsardzības pasākumi, piemēram, tirgojamo finanšu instrumentu veidu ierobežošana. Turklāt noteikumi, kas īpaši paredzēti, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti un patērētāju un ieguldītāju aizsardzību, neietilps to noteikumu darbības jomā, no kuriem varētu būt atbrīvota SVT tirgus infrastruktūra.

⁷ Ievēlētās priekšsēdētājas fon der Leienas pilnvarojuma vēstule priekšsēdētājas vietniekam Dombrovskim, 2019. gada 10. septembris.

⁸ Eiropas Komisijas un Padomes kopīgais paziņojums par “stabilajām kriptomonētām”, 2019. gada 5. decembris.

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/ECON-PR-650539_EN.pdf.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES.

¹¹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, ES/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596

¹² Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 – COM(2020)593

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem šajā politikas jomā**

Šis priekšlikums ir daļa no plašāka satvara, kas attiecas uz kriptotaktīviem un sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju (SVT), jo tam ir pievienoti priekšlikumi, kuru mērķis ir nodrošināt, ka esošie tiesību akti nerada šķēršļus jaunu tehnoloģiju pieņemšanai, vienlaikus sasniedzot to mērķus, kā arī speciālam režīmam kriptotaktīviem, uz kuriem neattiecas esošie finanšu pakalpojumu tiesību akti, un e-naudas žetoniem.

Komisija 2018. gada martā pieņemtā Finanšu tehnoloģijas rīcības plāna¹³ ietvaros pilnvaroja Eiropas uzraudzības iestādes (EUI) sagatavot konsultāciju par esošā ES finanšu pakalpojumu tiesiskā regulējuma, kas attiecas uz kriptotaktīviem, piemērojamību un piemērotību. Šajā priekšlikumā ir ņemtas vērā no EBI un EVTI saņemtās konsultācijas¹⁴. Tas ir arī pielāgots digitālās finanšu stratēģijas visaptverošajam mērķim, proti, nodrošināt, ka ES regulējums ir iniciatīvām labvēlīgs.

- **Atbilstība citiem ES politikas virzieniem**

Kā savās politiskajās pamatnostādņēs¹⁵ noteikusi priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena un kā izklāstīts paziņojumā “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”¹⁶, Eiropai ir svarīgi izmantot visus digitālā laikmeta sniegtos ieguvumus un nostiprināt savu rūpniecību un inovācijas spēju, ievērojot drošas un ētiskas robežas.

Šis priekšlikums arī atbilst Savienības politikas virzieniem, kuru mērķis ir izveidot kapitāla tirgu savienību (KTS). Tas jo īpaši ir atbilde uz Augsta līmeņa foruma galīgo ziņojumu, kurā uzsvērts nepietiekami izmantotais kriptotaktīvu potenciāls un kurā Komisija ir aicināta palielināt juridisko noteiktību un noteikt skaidrus noteikumus kriptotaktīvu izmantošanai¹⁷.

Visbeidzot, priekšlikums pilnībā atbilst ieteikumam Drošības savienības stratēģijā, lai izstrādātu tiesisko regulējumu kriptotaktīviem, ņemot vērā šo jauno tehnoloģiju pieaugošo ietekmi uz to, kā tiek emitēti, apmainīti, koplietoti finanšu aktīvi un kā tiem piekļūst¹⁸.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma pamatā ir LESD 114. pants, kas piešķir Eiropas iestādēm kompetenci noteikt attiecīgus noteikumus par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, kuru mērķis ir iekšējā tirgus izveide un darbība. Priekšlikuma mērķis ir ļaut eksperimentēt, pieļaujot atkāpes attiecībā uz SVT izmantošanu to kriptotaktīvu tirdzniecībā un pēctirdzniecībā, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, ja esošie tiesību akti liedz vai ierobežo to izmantošanu.

Patlaban SVT izmantošana finanšu pakalpojumu jomā ir ierobežota, jo īpaši tirgus infrastruktūrās (tirdzniecības vietās vai centrālajos vērtspapīru depozitārijos). Regulatīvie šķēršļi un juridiskā nenoteiktība ir visbiežāk minētie kā galvenie iemesli, kāpēc šīs potenciāli

¹³ Eiropas Komisija, Finanšu tehnoloģijas rīcības plāns, COM/2018/109 final.

¹⁴ EVTI konsultācija par sākotnējo virtuālās valūtas piedāvājumu un kriptotaktīviem, 2019. gads; EBI ziņojums ar konsultāciju par kriptotaktīviem, 2019. gads.

¹⁵ Priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai, 2019.–2024. gads.

¹⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas digitālās nākotnes veidošana”, COM(2020) 67 final.

¹⁷ Augsta līmeņa foruma par kapitāla tirgu savienību galīgā ziņojuma 7. ieteikums. (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/growth_and_investment/documents/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en.pdf).

¹⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES Drošības savienības stratēģiju COM(2020)605 final, 24.7.2020.

transformatīvās tehnoloģijas pieņemšana tirgus infrastruktūrās ir ierobežota. ES ievēro tehnoloģiskās neitralitātes principu, taču noteikumi joprojām tiek radīti, pamatojoties uz tirgus realitāti, un esošie finanšu pakalpojumu tiesību akti netika izstrādāti, domājot par SVT un kryptoaktīviem. Tas nozīmē, ka tajos ir noteikumi, kas dažkārt ierobežo vai pat liedz SVT izmantošanu. Uz SVT balstīta sekundārā tirgus neesība ierobežo efektivitātes ieguvumus un finanšu instrumentu kryptoaktīvu veidā primārā tirgus ilgtspējīgu attīstību.

Ieviešot vienotu ES izmēģinājuma režīmu eksperimentēšanai saistībā ar SVT tirgus infrastruktūrām, uzņēmumi ES varētu izmantot visu esošā regulējuma potenciālu, ļaujot uzraudzītājiem un likumdevējiem apzināt šķēršļus regulējumā, kamēr regulatori un paši uzņēmumi gūst vērtīgas zināšanas par SVT izmantošanu. Tas varētu veicināt uzticamāku un drošāku kryptoaktīvu, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, sekundāro tirgu. Tas arī ļautu ES finanšu pakalpojumu uzņēmumiem saglabāt konkurētspēju pasaulē, jo citas jurisdikcijas jau ir īstenojušas pasākumus, lai varētu eksperimentēt ar SVT finanšu pakalpojumu jomā. Visbeidzot, izmēģinājuma režīms nodrošinātu reālas izmantošanas gadījumus un palīdzētu gūt nepieciešamo pieredzi un pierādījumus, ko izmantot par iedvesmu pastāvīga ES tiesiskā regulējuma izveidei.

- **Subsidiaritāte (jomā, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē)**

Noteikumus, kas reglamentē finanšu pakalpojumus un jo īpaši tirgus infrastruktūras Savienībā, lielākoties nosaka ES līmenī. Tāpēc jebkādam atkāpēm vai atbrīvojumiem no konkrētiem noteikumiem jānotiek ES līmenī.

Turklāt rīcība ES līmenī, piemēram, ierosinātā regula, nodrošinātu konsekveni un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, piešķirot EVTI pilnvaras pārraudzīt un koordinēt eksperimentēšanu, kolīdz dalībvalstu kompetentās iestādes būs iesniegušas izvērtētus pieteikumus no tirgus dalībniekiem.

Visbeidzot, ilgtermiņa mērķis gūt pieredzi saistībā ar esošo tiesību aktu finanšu pakalpojumu jomā piemērošanu SVT tirgus infrastruktūrām un ar to ierobežojumiem nozīmē, ka tam ir jānotiek ES līmenī. Tādējādi EVTI katru gadu izvērtēs rezultātus, un EVTI kopā ar Komisiju veiks izmēģinājuma režīma izvērtējumu un ziņos par to Padomei un Parlamentam, vēlākais, pēc pieciem gadiem.

- **Proporcionalitāte**

Proporcionalitātes princips paredz, ka ES rīcības saturs un veids nedrīkst pārsniegt to, kas nepieciešams Līgumu mērķu sasniegšanai. Ierosinātie noteikumi nepārsniegs to, kas ir nepieciešams priekšlikuma mērķu sasniegšanai. Priekšlikums aptvers tikai tos aspektus, kurus dalībvalstis nevar sasniegt vienas pašas un kuros administratīvais slogs un izmaksas ir samērīgi ar sasniedzamajiem konkrētajiem un vispārējiem mērķiem.

Ierosinātais izmēģinājuma režīms nodrošinās proporcionalitāti, ļaujot uzraudzītājiem pietiekami elastīgi noteikt, kurus noteikumus neņemt vērā attiecībā uz tirgus dalībnieka pārbaudi, lai būtu iespējami dažādi pārbaucēju gadījumi. Izmēģinājuma režīms ļaus regulatoriem likvidēt regulatīvos ierobežojumus, kas var kavēt SVT tirgus infrastruktūru attīstību, un tādējādi varētu iespējot pāreju uz tokenizētiem finanšu instrumentiem, veicinot inovāciju un nodrošinot ES konkurētspēju pasaulē.

Izmēģinājuma režīma pieeju šajā posmā uzskata par vissamērīgāko attiecībā pret mērķiem, jo patlaban nav pietiekamu pierādījumu, lai atbalstītu būtiskākas un plašākas pastāvīgas izmaiņas esošajā finanšu pakalpojumu tiesiskajā regulējumā centienos nodrošināt SVT

izmantošanas iespējas. Tas ir arī sīki izklāstīts pievienotajā ietekmes novērtējumā, piemēram, 6. un 7. nodaļā¹⁹.

- **Tiesību instrumenta izvēle**

LESD 114. pants ļauj pieņemt tiesību aktus regulas vai direktīvas veidā. Šim priekšlikumam tika izvēlēta regula, lai noteiktu tūlītēji piemērojamu noteikumu vienotu kopumu visā vienotajā tirgū.

Ierosinātā regula nosaka saskaņotas prasības tirgus dalībniekiem, kas vēlas pieteikties atļaujai, lai izveidotu SVT tirgus infrastruktūru. Uz šādām SVT tirgus infrastruktūrām nedrīkst attiekties īpaši valsts noteikumi. Tāpēc regula ir piemērotāka nekā direktīva.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija visā šā priekšlikuma sagatavošanā ir apspriedusies ar ieinteresētajām personām. Proti,

- i) Komisija veica speciālu sabiedrisko apspriešanu (no 2019. gada 19. decembra līdz 2020. gada 19. martam)²⁰;
- ii) Komisija apspriedās ar sabiedrību par sākotnējo ietekmes novērtējumu (no 2019. gada 19. decembra līdz 2020. gada 16. janvārim)²¹;
- iii) Komisijas dienesti divas reizes (2020. gada 18. maijā un 2020. gada 16. jūlijā) apspriedās ar dalībvalstu ekspertiem Ekspertu grupā banku, maksājumu un apdrošināšanas jomā²².

Sabiedriskās apspriešanas mērķis bija informēt Komisiju par potenciāla ES regulējuma izstrādi attiecībā uz kryptoaktīviem. Tajā bija ietverti jautājumi par kryptoaktīviem, uz ko neattiecas esošie ES finanšu pakalpojumu tiesību akti, kryptoaktīviem, uz kuriem attiecas esošie ES finanšu pakalpojumu tiesību akti (piemēram, kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt par pārvedamiem vērtspapīriem vai elektronisko naudu), īpaši jautājumi par tā dēvētajām “stabilajām kriptomonētām”, kā arī vispārīgāki jautājumi par SVT izmantošanu finanšu pakalpojumos.

Daudzi respondenti uzskata, ka SVT izmantošana finanšu pakalpojumos kopumā var radīt efektivitātes ieguvumus un ka tā var ietekmēt pašreizējās finanšu tirgus infrastruktūras. Pastāvēja arī vispārēja vienprātība par to, ka gadījumā, ja kryptoaktīvi ir finanšu instrumenti, būtu jāpiemēro esošie noteikumi, kas reglamentē finanšu instrumentus. Visbeidzot, tika plaši atzīts, ka esošo noteikumu piemērošana kryptoaktīviem un uz SVT balstītiem darbības modeļiem var radīt sarežģītus juridiskus un ar uzraudzību saistītus jautājumus.

¹⁹ Ietekmes novērtējums, kas pievienots dokumentam “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937” – SWD(2020)380

²⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/2019-crypto-assets-consultation-document_en.pdf

²¹ Ietekmes novērtējums, kas pievienots dokumentam “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937” – SWD(2020)380

²² https://ec.europa.eu/info/publications/egbpi-meetings-2020_en

Dalībvalstu pārstāvji puda vispārēju atbalstu izvēlētajai pieejai izveidot izmēģinājuma režīmu, kas ļautu eksperimentēt ar SVT izmantošanu finanšu pakalpojumos. Viņi uzsvēra, ka minētā pieeja nedrīkstētu būt pārāk ierobežojoša, taču tajā pašā laikā tā nedrīkst izraisīt tirgus sadrumstalotību vai graut svarīgas esošās regulatīvās prasības.

Priekšlikumā ir arī integrēta atgriezeniskā saite, kas saņemta sanāksmēs ar ieinteresētajām personām un ES iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu iegūšana un izmantošana**

Šā priekšlikuma sagatavošanā Komisija izmantoja kvalitatīvus un kvantitatīvus pierādījumus, kas iegūti no atzītiem avotiem, tostarp EBI un EVTI ziņojumiem²³. Tie tika papildināti ar konfidenciālu ievadinformāciju un publiski pieejamiem ziņojumiem no uzraudzības iestādēm, starptautiskām standartu noteikšanas struktūrām un vadošajiem pētniecības institūtiem, kā arī ar kvantitatīvu un kvalitatīvu ievadinformāciju no ieinteresētajām personām visā pasaules finanšu sektorā.

- **Ietekmes novērtējums**

Šim priekšlikumam ir pievienots ietekmes novērtējums, kas 2020. gada 29. aprīlī tika iesniegts Regulējuma kontroles padomei (RKP) un 2020. gada 29. maijā tika apstiprināts²⁴. RKP ieteica uzlabojumus dažās jomās, lai: i) iniciatīvu labāk integrētu notiekošo ES un starptautisko regulējuma centienu kontekstā; ii) nodrošinātu lielāku skaidrību par to, kā iniciatīva mazinās krāpšanas, uzlaušanas un tirgus ļaunprātīgas izmantošanas riskus, un arī izskaidrotu saikni ar gaidāmo to tiesību aktu pārskatīšanu, kuri attiecas uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju; un iii) labāk izskaidrotu bažas par finanšu stabilitāti saistībā ar “stabilajām kriptomonētām” un arī precizētu, kā uzraudzības iestādes nodrošinās ieguldītāju un patērētāju aizsardzību. Ietekmes novērtējums tika attiecīgi grozīts, ņemot vērā arī detalizētākos RKP komentārus.

Komisija apsvēra vairākus politikas risinājumus attiecībā uz kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgu direktīvu (FITD II)²⁵, proti,

- pirmais risinājums — nelegislatīvi pasākumi, lai sniegtu norādījumus par ES finanšu pakalpojumu tiesiskā regulējuma piemērojamību kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt finanšu instrumentiem, un SVT;
- otrais risinājums — mērķtiecīgi grozījumi ES finanšu pakalpojumu tiesiskajā regulējumā;
- trešais risinājums — izmēģinājuma režīms, proti, SVT tirgus infrastruktūras izveide.

Pirmais risinājums varētu sniegt lielāku skaidrību par to, kad kryptoaktīvus var uzskatīt par finanšu instrumentiem saskaņā ar FITD II. Norādījumi varētu arī atbalstīt primāro tirgu (piemēram, radot lielāku skaidrību par to, kā Prospektu direktīva varētu attiekties uz šā veida emisijām) un zināmā mērā sekundāro tirgu (precizējot, kā kryptoaktīvu tirdzniecības platforma varētu darboties saskaņā ar FITD II/FITD²⁶ regulējumu), kā arī pēctirdzniecības infrastruktūru

²³ EVTI konsultācija par sākotnējo virtuālās valūtas piedāvājumu un kryptoaktīviem, 2019. gads; EBI ziņojums ar konsultāciju par kryptoaktīviem, 2019. gads.

²⁴ Ietekmes novērtējums, kas pievienots dokumentam “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937” – SWD(2020)380

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES.

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012.

attīstīšanu finanšu instrumentiem kryptoaktīvu veidā. Tomēr nelegislatīviem pasākumiem pirmajā risinājumā arī varētu būt ierobežota ietekme. Pēc būtības ieteikuma tiesību pasākumi nav saistoši, un kāda dalībvalsts vai kāda valsts kompetentā iestāde (VKI) varētu nolemt nepiemērot norādījumus. Norādījumiem par to, kuri kryptoaktīvi ir “finanšu instrumenti” saskaņā ar FITD II, varētu būt ierobežota ietekme, jo valstu tiesību aktos jēdziens “finanšu instrumenti” tiek transponēts atšķirīgi.

Otrais risinājums varētu nodrošināt lielu juridisko noteiktību tirgus dalībniekiem un VKI attiecībā uz to, kā ES finanšu pakalpojumu tiesību akti ir piemērojami pakalpojumiem, kas saistīti ar finanšu instrumentu kryptoaktīvu veidā emitēšanu, tirdzniecību un norēķiniem un SVT izmantošanu. Principā mērķtiecīgi grozījumi precīzi noteiktās jomās (piemēram, Prospektu regulā²⁷, Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regulā²⁸ un Norēķinu galīguma direktīvā²⁹) varētu būt efektīvi, lai radītu iespēju tirgus dalībniekiem izmantot SVT. Tomēr šādiem mērķtiecīgiem grozījumiem vieni pašiem varētu būt ierobežota ietekme, lai atbalstītu finanšu instrumentu kryptoaktīvu veidā un SVT pieņemšanu finanšu sektorā. Otrajā risinājumā grozījumu skaits esošajos tiesību aktos būtu samērā ierobežots. Tā kā SVT un finanšu instrumenti kryptoaktīvu veidā vēl ir to attīstības sākumposmā, ir sarežģīti apzināt visus regulatīvos šķēršļus, kuru dēļ būtu vajadzīgas tūlītējas likumdošanas darbības.

Visbeidzot, trešais risinājums varētu sniegt esošajām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un tirgus dalībniekiem iespēju izmēģināt SVT izmantošanu plašākā mērogā, tajā pašā laikā piedāvājot tirdzniecības un norēķinu pakalpojumus. SVT var nodrošināt iespēju veikt gandrīz reāllaika norēķinus, tādējādi samazinot darījuma partnera risku norēķinu procesā. SVT sava izklaidētā rakstura dēļ varētu arī mazināt dažus kiberriskus, ko rada centralizētās tirgus infrastruktūras, piemēram, atteici vienā punktā. SVT izmantošana varētu samazināt izmaksas, atbrīvojot kapitālu, jo samazinātos vajadzība pēc nodrošinājuma izvietošanas un tiktu izmantoti automatizēti procesi (izmantojot viedlīgumus), kas varētu vienkāršot dažus atbalsta procesus (piemēram, saskaņošanu).

Visi trīs risinājumi tika uzskatīti par saderīgiem ar esošajiem tiesību aktiem un Komisijas mērķiem attiecībā uz digitālo ekonomiku, taču tajā pašā laikā tie netika uzskatīti par savstarpēji izslēdzošiem un tika skatīti kā tādi, kas papildina pakāpenisku regulatīvo pieeju, kura sākas ar izmēģinājuma režīmu.

• **Pamattiesības**

ES ir apņēmusies ievērot augstu pamattiesību aizsardzības standartu un ir parakstījusi daudzas konvencijas cilvēktiesību jomā. Šajā kontekstā šim priekšlikumam, visticamāk, nebūs tiešas ietekmes uz minētajām tiesībām, kā minēts galvenajās ANO konvencijās par cilvēktiesībām, Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kas ir ES līgumu būtiska daļa, un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (ECHK).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam ir ietekme uz VKI un EVTI izmaksām un administratīvo slogu. Šo izmaksu apmērs un sadalījums būs atkarīgs no precīzām prasībām, kas izvirzītas SVT tirgus infrastruktūrām, un saistītajiem uzraudzības uzdevumiem.

Aplēstās uzraudzības izmaksas katrai dalībvalstij (ieskaitot personāla, apmācības, IT infrastruktūras izmaksas) var būt diapazonā no 150 000 EUR līdz 250 000 EUR gadā uz katru SVT tirgus infrastruktūru. Tomēr tās tiktu daļēji kompensētas ar uzraudzības maksām, ko VKI iekasētu par SVT tirgus infrastruktūrām.

Attiecībā uz EVTI lēstās izmaksas saistībā ar pārskatīšanu un koordināciju ir 150 000–300 000 EUR kopumā, nevis par katru SVT tirgus infrastruktūru, jo tām nebūs tiešas uzraudzības. Šīs izmaksas tiks segtas no EVTI darbības budžeta, kas tiks palielināts. Turklāt ir paredzams, ka EVTI uzturēs darbojošos SVT tirgus infrastruktūru reģistru, un tiek uzskatīts, ka ar to saistītās izmaksas tiks segtas ar izmaksām, kas saistītas ar reģistra uzturēšanu, kā minēts priekšlikumā regulai par kryptoaktīvu tirgiem.

Visa ietekme, kāda šim priekšlikumam būs uz budžetu, ir sīki izklāstīta tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā, kas pievienots priekšlikumam regulai par kryptoaktīvu tirgu.

5. CITI ELEMENTI

- **Sīkāks konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt juridisko noteiktību un elastīgumu tirgus dalībniekiem, kas vēlas uzturēt SVT tirgus infrastruktūru, nosakot vienotas prasības tās uzturēšanai. Ar šo regulu sniegtās atļaujas dos tirgus dalībniekiem iespēju uzturēt SVT tirgus infrastruktūru un sniegt pakalpojumus visās dalībvalstīs.

Regulas 1. pantā ir definēts tās priekšmets un darbības joma. Šī regula jo īpaši nosaka SVT tirgus infrastruktūru uzturēšanas nosacījumus, atļaujas izmantot minētās infrastruktūras, kā arī kompetento iestāžu un EVTI uzraudzību un sadarbību. Regula ir piemērojama tirgus dalībniekiem (neatkarīgi no tā, vai tie ir ieguldījumu brokeru sabiedrības, tirgus dalībnieki vai centrālie vērtspapīru depozitāriji, CVD), kam piešķirta atļauja saskaņā ar 7. vai 8. pantu. Regulas 2. pantā ir noteikti jēdzieni un to definīcijas, tostarp tādi kā “SVT tirgus infrastruktūra”, “SVT daudzpusējā tirdzniecības sistēma” jeb “CVT DTS”, “SVT vērtspapīru norēķinu sistēma” un “SVT pārvedamie vērtspapīri”. Regulas 3. pantā ir aprakstīti ierobežojumi attiecībā uz SVT pārvedamiem vērtspapīriem, ko var atļaut tirdzniecībai vai iegrāmatošanai SVT tirgus infrastruktūrās. Attiecībā uz akcijām SVT pārvedamo vērtspapīru emitenta tirgus kapitalizācijai vai orientējošai tirgus kapitalizācijai vajadzētu būt mazākai par 200 miljoniem EUR; attiecībā uz publiskajām obligācijām, kas nav valsts obligācijas, segtām obligācijām un uzņēmumu obligācijām ierobežojums ir 500 miljoni EUR. SVT tirgus infrastruktūras nedrīkstētu pieļaut valsts obligāciju tirdzniecību vai iegrāmatošanu. Turklāt tādu SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība, kurus iegrāmato centrālais vērtspapīru depozitārijs (CVD), kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai SVT daudzpusējā tirdzniecības sistēma (DTS), ja tai ir atļauts iegrāmatot šādus SVT pārvedamos vērtspapīrus, nepārsniedz 2,5 miljardus EUR.

Regulas 4. pantā ir noteiktas prasības attiecībā uz SVT DTS, kuras ir tādas pašas kā tās, ko DTS nosaka Direktīva 2014/65/ES, un ir noteikti atbrīvojumi, kas ir iespējami atbilstoši šai regulai. Regulas 5. pantā ir noteiktas prasības attiecībā uz CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, — tās ir tādas pašas kā prasības, ko CVD nosaka Regula (ES) Nr. 909/2014 —, un ir noteikti atbrīvojumi, kas ir iespējami atbilstoši šai regulai. Regulas

4. un 5. pantā ir uzskaitīti daži atbrīvojumi, ko var pieprasīt SVT tirgus infrastruktūras, un izklāstīti ar šādiem atbrīvojumiem saistītie nosacījumi.

Regulas 6. pantā ir noteiktas papildu prasības, kas piemērojamas SVT tirgus infrastruktūrām, lai pievērstos jaunajiem riska veidiem, ko rada SVT izmantošana. SVT tirgus infrastruktūrām ir jāsniedz visiem locekļiem, dalībniekiem, klientiem un ieguldītājiem skaidra un nepārprotama informācija par to, kā tās veic savas funkcijas, pakalpojumus un darbības un kā tās atšķiras no tradicionālas DTS vai CVD. SVT tirgus infrastruktūrām ir arī jānodrošina, ka vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi, kas saistīti ar SVT izmantošanu, ir pietiekami. Ja SVT tirgus infrastruktūras darbības modelis ietver klientu līdzekļu vai SVT pārvedamu vērtspapīru vai to piekļuves līdzekļu glabāšanu, tām jābūt ieviestai atbilstošai kārtībai, lai glabātu šādus aktīvus.

Regulas 7. un 8. pantā ir noteikta procedūra īpašajai atļaujai uzturēt attiecīgi SVT DTS un SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un ir sniegts sīkāks izklāsts par informāciju, kas jāiesniedz kompetentajai iestādei.

Regulas 9. pantā ir noteikta sadarbība starp SVT tirgus infrastruktūru, kompetentajām iestādēm un EVTI. SVT tirgus infrastruktūrām ir jāinformē kompetentās iestādes un EVTI, piemēram, par ierosinātām būtiskām izmaiņām to darbījumsdarbības plānā, tostarp kritiski svarīgiem darbiniekiem, uzlaušanas pierādījumiem, krāpšanas vai citu nopietnu ļaunprātīgu praksi, būtiskām izmaiņām informācijā, kas ietverta sākotnējā pieteikumā, tehniskām vai operatīvām grūtībām to darbību veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā, uz kuriem attiecas atļauja, un visiem riskiem ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei vai finanšu stabilitātei, kas var būt radušies un netika paredzēti, kad tika piešķirta atļauja. Saņemot šādu informāciju, kompetentā iestāde var prasīt, lai SVT tirgus infrastruktūra iesniedz pieteikumu par citas atļaujas vai atbrīvojuma piešķiršanu vai veic jebkādu korektīvu pasākumu, ko tā uzskata par piemērotu. SVT tirgus infrastruktūrai ir pienākums sniegt visu prasīto informāciju kompetentajai iestādei, kas piešķirusi atļauju, un EVTI. Kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar EVTI var ieteikt SVT tirgus infrastruktūrai korektīvus pasākumus, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti vai finanšu stabilitāti. SVT tirgus infrastruktūrai ir sīki jāizklāsta, kā tie ir izpildīti. Turklāt SVT tirgus infrastruktūra sagatavo un iesniedz kompetentajai iestādei un EVTI ziņojumu, kurā sīki izklāsta visu iepriekš minēto informāciju, aprakstot arī potenciālās grūtības ES finanšu pakalpojumu tiesību aktu piemērošanā. EVTI regulāri informē visas kompetentās iestādes par minētajiem ziņojumiem, ko sagatavojušas SVT tirgus infrastruktūras, un atbrīvojumiem, kas piešķirti saskaņā ar 7. un 8. pantu, uzrauga minēto atbrīvojumu piemērošanu un iesniedz Komisijai gada ziņojumu par to, kā tie tikuši piemēroti praksē.

Regulas 10. pantā ir sīki aprakstīts, ka, vēlākais, pēc pieciem gadiem EVTI sagatavos Komisijai detalizētu ziņojumu par izmēģinājuma režīmu. Pamatojoties uz EVTI novērtējumu, Komisija sagatavos ziņojumu, kurā iekļaus izmaksu un ieguvumu analīzi par to, vai izmēģinājuma režīms būtu jā saglabā tāds, kāds tas ir, vai jāmaina un vai tas būtu jāpaplašina, aptverot jaunas finanšu instrumentu kategorijas, vai būtu jāapsver mērķtiecīgi grozījumi ES tiesību aktos, lai būtu iespējama SVT plaša izmantošana, un vai izmēģinājuma režīms būtu jāizbeidz.

Regulas 11. pantā ir norādīts, ka regula kļūst piemērojama pēc 12 mēnešiem no tās stāšanās spēkā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par izmēģinājuma režīmu attiecībā uz tirgus infrastruktūrām, kuru pamatā ir sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³⁰,ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu³¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Komisijas paziņojuma par digitālo finanšu stratēģiju³² mērķis ir nodrošināt, ka Savienības finanšu pakalpojumu tiesību akti ir piemēroti digitālajam laikmetam, un tas veicina nākotnei sagatavotu ekonomiku, kas strādā cilvēku labā, cita starpā iespējot inovatīvu tehnoloģiju izmantošanu. Savienības politikas interesēs ir attīstīt un veicināt transformatīvu tehnoloģiju, piemēram, blokķēžu un sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas ("SVT"), pieņemšanu finanšu sektorā. Kriptoaktīvi ir viens no SVT galvenajiem pielietojumiem.
- (2) Lielākā daļa kriptoaktīvu neietilpst ES tiesību aktu darbības jomā un cita starpā rada izaicinājumus no ieguldītāju aizsardzības, tirgus integritātes un finanšu stabilitātes viedokļa. Tāpēc attiecībā uz tiem ir vajadzīgs speciāls režīms Savienības līmenī. Turpretī citus kriptoaktīvus var uzskatīt par finanšu instrumentiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II)³³ nozīmē. Ciktāl kriptoaktīvu var uzskatīt par finanšu instrumentu saskaņā ar minēto direktīvu, uz tā emitentu un sabiedrībām, kas veic ar to saistītas darbības, var attiecināt pilnu Savienības finanšu noteikumu kopumu, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes

³⁰ OV C (.), (.), (.) lpp.³¹ OV C (.), (.), (.) lpp.³² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES digitālā finansējuma stratēģiju, COM(2020)591.³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

Regulu (ES) 2017/1129 (Prospektu regula)³⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/50/ES (Pārredzamības direktīva)³⁵, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 596/2014 (Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula)³⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 236/2012 (Īsās pārdošanas regula)³⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula)³⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/26/EK (Norēķinu galīguma direktīva)³⁹. Paredzams, ka tā dēvētā finanšu instrumentu tokenizācija, proti, to pārveidošana par kryptoaktīviem, lai tos varētu emitēt, uzglabāt un pārnest uz sadalītu virsgrāmatu, pavērs iespējas efektivitātes uzlabojumiem visā tirdzniecības un pēctirdzniecības telpā.

- (3) Savienības finanšu pakalpojumu tiesību akti netika izstrādāti, domājot par SVT un kryptoaktīviem⁴⁰, un esošajos ES finanšu pakalpojumu tiesību aktos ir noteikumi, kas var liegt vai ierobežot SVT izmantošanu to kryptoaktīvu emitēšanā, tirdzniecībā un norēķinos, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem. Patlaban arī nav tirgus infrastruktūru, kas izmanto SVT un sniedz tirdzniecības un norēķinu pakalpojumus attiecībā uz kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem. Bez sekundārā tirgus, kas spēj nodrošināt likviditāti un sniegt ieguldītājiem iespēju pirkt un pārdot šādus aktīvus, kryptoaktīvu, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, primārais tirgus nekad ilgtspējīgi nepaplašināsies.
- (4) Tajā pašā laikā pastāv regulatīvas nepilnības, kuru iemesls ir juridiskā, tehnoloģiskā un operatīvā specifika, kas saistīta ar SVT un kryptoaktīvu, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, izmantošanu. Piemēram, protokoliem un viedlīgumiem, kas ir pamatā kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, nepiemēro pārredzamības, uzticamības un drošības prasības. Pamatā esošā tehnoloģija var arī radīt dažus jauna veida kiberriskus, kas nav pienācīgi ņemti vērā esošajos noteikumos. Savienībā ir izstrādāti vairāki projekti kryptoaktīvu, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, tirdzniecībai un pēctirdzniecībai, taču tikai daži no tiem jau darbojas, vai arī to tvērums ir ierobežots. Ņemot vērā šo ierobežoto pieredzi saistībā ar kryptoaktīvu, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, tirdzniecību un

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK (OV L 168, 30.6.2017., 12. lpp.).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/50/ES (2013. gada 22. oktobris), ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un Komisijas Direktīvu 2007/14/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvas 2004/109/EK atsevišķu noteikumu īstenošanai (OV L 294, 6.11.2013., 13. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.).

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 236/2012 (2012. gada 14. marts) par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem (OV L 86, 24.3.2012., 1. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.).

⁴⁰ Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes ziņojums ar konsultāciju par sākotnējo virtuālās valūtas piedāvājumu un kryptoaktīviem (ESMA50-157-1391).

pēctirdzniecību, patlaban būtu pārāgri ieviest būtiskas izmaiņas Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktos, lai varētu pilnvērtīgi izvērst šādus kriptotaktīvus un tiem pamatā esošo tehnoloģiju. Tajā pašā laikā finanšu tirgus infrastruktūru izveidi kriptotaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, pašlaik ierobežo dažas prasības, kas paredzētas Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktos, kuri nav pilnībā pielāgoti kriptotaktīviem, ko var uzskatīt par finanšu instrumentiem, un SVT izmantošanai. Piemēram, kriptotaktīvu tirdzniecības platformas parasti nodrošina tiešu piekļuvi privātajiem ieguldītājiem, savukārt tradicionālās tirdzniecības vietas parasti nodrošina piekļuvi ar finanšu starpnieku starpniecību.

- (5) Lai varētu attīstīt kriptotaktīvus, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, un SVT, vienlaikus saglabājot augstu finanšu stabilitātes, tirgus integritātes, pārredzamības un ieguldītāju aizsardzības līmeni, būtu lietderīgi izveidot izmēģinājuma režīmu SVT tirgus infrastruktūrām. SVT tirgus infrastruktūru izmēģinājuma režīmam vajadzētu ļaut īslaicīgi atbrīvot SVT tirgus infrastruktūras no dažām īpašām Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktu prasībām, kas citādi varētu tām liegt izstrādāt risinājumus darījumu ar kriptotaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, tirdzniecībai un norēķiniem. Izmēģinājuma režīmam arī būtu jāļauj Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) un kompetentajām iestādēm gūt pieredzi attiecībā uz iespējām un īpašajiem riskiem, ko rada kriptotaktīvi, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem, un tiem pamatā esošā tehnoloģija.
- (6) Lai sasniegtu šo mērķi, būtu jārada jauns SVT tirgus infrastruktūru Savienības statuss. Šim SVT tirgus infrastruktūru statusam vajadzētu būt neobligātam, un tas nedrīkstētu liegt finanšu tirgus infrastruktūrām, piemēram, tirdzniecības vietām, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un centrālajiem darījumu partneriem, attīstīt tirdzniecības un pēctirdzniecības pakalpojumus un darbības attiecībā uz kriptotaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem vai kuru pamatā ir SVT, saskaņā ar esošajiem Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktiem.
- (7) SVT tirgus infrastruktūra būtu jādefinē vai nu kā SVT daudzpusējā tirdzniecības sistēma (SVT DTS), vai kā SVT vērtspapīru norēķinu sistēma.
- (8) SVT DTS vajadzētu būt daudzpusējai tirdzniecības sistēmai, ko uztur ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas vada uzņēmumu vai regulētu tirgu, — un, iespējams, pats regulētais tirgus, kas pilnvarots saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II) —, un kas ir saņēmis īpašu atļauju saskaņā ar šo regulu. Uz šādu SVT DTS būtu jāattiecas visām prasībām, kas piemērojamas daudzpusējai tirdzniecības sistēmai saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu ES Nr. 600/2014 (Finanšu instrumentu tirgu regula jeb FITR)⁴¹ vai jebkuriem citiem ES finanšu pakalpojumu tiesību aktiem, izņemot, ja kompetentā iestāde tai ir piešķīrusi vienu vai vairākus atbrīvojumus saskaņā ar šo regulu un Eiropas Parlamenta un Padomes (...) Direktīvu (ES) (...)/(...) ⁴².
- (9) Sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas izmantošana, visus darījumus iegrāmatojot decentralizētā virsgrāmatā, var paātrināt un saīsināt tirdzniecību un norēķinus tiktāl, ka

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁴² Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, ES/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596

tie notiek gandrīz reāllaikā, un varētu ļaut apvienot tirdzniecības un pēctirdzniecības darbības. Tomēr pašreizējie noteikumi paredz tirdzniecības un norēķinu darbības, ko veic atsevišķas tirgus infrastruktūras. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) finanšu instrumenti, kurus atļauts tirgot tirdzniecības vietā Direktīvas 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II) nozīmē, ir jāiegrāmato centrālajā vērtspapīru depozitārijā ("CVD"), savukārt sadalīto virsgrāmatu var izmantot kā šāda depozitārija decentralizētu versiju. Tāpēc būtu pamatoti ļaut SVT DTS veikt dažas darbības, ko parasti veic CVD. Šā iemesla dēļ, ja ir piešķirts(-ti) attiecīgais(-ie) atbrīvojums(-i), būtu jāļauj SVT DTS nodrošināt SVT pārvedamo vērtspapīru sākotnējo iegrāmatošanu, norēķinus par darījumiem ar SVT pārvedamiem vērtspapīriem un SVT pārvedamo vērtspapīru glabāšanu.

- (10) SVT vērtspapīru norēķinu sistēmai vajadzētu būt vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko uztur CVD, kas pilnvarots saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) un ir saņēmis īpašu atļauju saskaņā ar šo regulu. SVT vērtspapīru norēķinu sistēmai un CVD, kas to uztur, būtu jāpiemēro attiecīgās prasības, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula), izņemot, ja valsts kompetentā iestāde ir piešķirusi SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu uzturošajam CVD vienu vai vairākus atbrīvojumus saskaņā ar šo regulu.
- (11) SVT DTS vai CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu jāļauj tirgot vai iegrāmatot savā sadalītajā virsgrāmatā tikai SVT pārvedamos vērtspapīrus. SVT pārvedamajiem vērtspapīriem vajadzētu būt kriptoaktīviem, kurus var uzskatīt par "pārvedamiem vērtspapīriem" Direktīvas 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II) nozīmē un kurus emitē, pārnes un glabā sadalītā virsgrāmatā.
- (12) Lai būtu iespējama inovācija un eksperimentēšana sakārtotā normatīvajā vidē, vienlaikus saglabājot finanšu stabilitāti, tirdzniecībai SVT DTS vai iegrāmatošanai CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu jāatļauj tikai vērtspapīri, piemēram, akcijas un obligācijas, kas nav likvīdas. Lai noteiktu, vai akcija vai obligācija ir likvīda, šajā regulā būtu jānosaka dažas robežvērtības. Lai izvairītos no jebkāda riska radīšanas finanšu stabilitātei, būtu jāierobežo arī to SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība, kurus iegrāmato CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai kurus atļāvusi tirgot SVT DTS. Nedrīkstētu arī pieļaut, ka SVT tirgus infrastruktūras atļauj tirgot vai iegrāmatot sadalītajā virsgrāmatā valsts obligācijas. Lai pārliecinātos, vai SVT pārvedamie vērtspapīri, ko tirgo SVT tirgus infrastruktūrā vai ko iegrāmato SVT tirgus infrastruktūrā, atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, būtu jāļauj valsts kompetentajām iestādēm pieprasīt, lai šādas SVT tirgus infrastruktūras iesniedz ziņojumus.
- (13) Lai nodrošinātu tādas pašas konkurences apstākļus, kādi pastāv attiecībā uz pārvedamiem vērtspapīriem, ko atļauts tirgot tradicionālā tirdzniecības vietā Direktīvas 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II) nozīmē, un augstu tirgus integritātes līmeni, uz SVT pārvedamiem vērtspapīriem, ko atļauts tirgot SVT DTS, vienmēr būtu jāattiecinā Regulas (ES) Nr. 596/2014 (Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) noteikumi, kas aizliedz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.
- (14) SVT DTS vajadzētu būt iespējai pieprasīt vienu vai vairākus pagaidu atbrīvojumus, kas uzskaitīti šajā regulā un ko piešķir kompetentā iestāde, ja SVT DTS atbilst ar šādiem atbrīvojumiem saistītajiem nosacījumiem, kā arī papildu prasībām, kas noteiktas šajā regulā, lai pievērstos jauna veida riskiem, ko rada SVT izmantošana.

SVT DTS būtu arī jāizpilda ikviens kompensējošs pasākums, ko noteikusi kompetentā iestāde, lai izpildītu tā noteikuma mērķus, attiecībā uz kuru pieprasīts atbrīvojums.

- (15) Ja finanšu instruments ir atļauts tirdzniecībai DTS, tas jāiegrāmato apstiprinātā centrālajā vērtspapīru depozitārijā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula). Lai gan pārvedamus vērtspapīrus un saistītu darījumu norēķinus var iegrāmatot sadalītajā virsgrāmatā, Regula (ES) Nr. 909/2014 nosaka, ka ir vajadzīga CVD starpniecība, un paredz pienākumu iegrāmatojumu sadalītajā virsgrāmatā replicēt CVD līmenī, iespējams, radot funkcionāli lieku pārklāšanos ar tāda finanšu instrumenta tirdzniecības dzīves ciklu, ar kuru veic darbības SVT tirgus infrastruktūras, uz ko attiecas šī regula. Tāpēc SVT DTS vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no Regulā (ES) Nr. 909/2014 noteiktās prasības par uzskaiti grāmatojuma formā un iegrāmatojumu CVD, ja SVT DTS atbilst prasībām, kas ir līdzvērtīgas tām, kuras piemēro attiecībā uz CVD. SVT DTS būtu jāiegrāmato pārvedamie vērtspapīri savā sadalītajā virsgrāmatā, jānodrošina emisijas integritāte sadalītajā virsgrāmatā, jāievieš un jāuztur procedūras SVT pārvedamo vērtspapīru glabāšanas nodrošināšanai, jāveic darījumu norēķins un jānovērš norēķinu neizpilde.
- (16) Veicot darījumu ar SVT pārvedamiem vērtspapīriem norēķinus, SVT DTS būtu jānodrošina, ka pircēja maksājums par SVT pārvedamiem vērtspapīriem notiek tajā pašā laikā, kad pārdevējs nodod SVT pārvedamos vērtspapīrus (*piegāde pret maksājumu*). Ja tas ir praktiski iespējams, naudas norēķini būtu jāveic, izmantojot centrālās bankas līdzekļus, bet, ja tas nav iespējams vai ja šie līdzekļi nav pieejami, izmanto komercbankas līdzekļus. Lai izmēģinātu inovatīvus risinājumus un lai būtu iespējams veikt naudas maksājumus sadalītajā virsgrāmatā, SVT DTS būtu arī jābūt atļaujai izmantot tā dēvētās norēķinu monētas, proti, komercbankas līdzekļus tokenizētā veidā jeb e-naudas tokenus, kā definēts Regulā Nr. 2021/XX par kryptoaktīvu tirgiem⁴³. Ja naudas maksājumiem izmanto komercbankas līdzekļus, SVT DTS būtu jāierobežo darījuma partnera risks, nodrošinot, ka kredītiestādes, ko izmanto naudas maksājumu norēķiniem, ievēro stingrus kritērijus, un uzraugot šo kritēriju ievērošanu, piemēram, attiecībā uz to regulējumu un uzraudzību, kredītpēju, kapitalizāciju, piekļuvi likviditātei un darbības uzticamību.
- (17) Saskaņā ar Direktīvu (ES) .../...⁴⁴, ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II), SVT DTS var prasīt atbrīvojumu no starpniecības pienākuma. Tradicionālās DTS var uzņemt par locekļiem vai dalībniekiem tikai ieguldījumu brokeru sabiedrības, kredītiestādes un citas personas, kam ir pietiekams tirdzniecības spējas līmenis, kompetence un atbilstoša organizatoriskā kārtība un resursi. Turpretī daudzas kryptoaktīvu tirdzniecības platformas piedāvā piekļuvi bez starpniecības un nodrošina tiešu piekļuvi privātajiem klientiem. Viens no iespējamiem traucēkļiem DTS attīstīšanai attiecībā uz SVT pārvedamiem vērtspapīriem varētu būt starpniecības pienākums, kas noteikts Direktīvā 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II). SVT DTS ir atļauts pieprasīt pagaidu atkāpi no šāda starpniecības pienākuma un nodrošināt

⁴³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 – COM(2020)593

⁴⁴ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2013/36/ES, Direktīvu 2014/65/ES, Direktīvu (ES) 2015/2366, Direktīvu 2009/138/EK, Direktīvu ES/2016/2341, Direktīvu 2009/65/EK, Direktīvu 2011/61/EK un Direktīvu 2006/43/EK – COM(2020)596

piekļuvi privātajiem ieguldītājiem, ar nosacījumu, ka ir ieviesti atbilstoši drošības pasākumi no ieguldītāju aizsardzības viedokļa un ka šādi privātie ieguldītāji ir piemēroti un atbilstoši nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanas mērķim.

- (18) Lai varētu piešķirt atbrīvojumu saskaņā ar šo regulu, SVT DTS būtu jāpierāda, ka atbrīvojums ir samērīgs un aprobežojas ar SVT izmantošanu, kā aprakstīts tās darījumdarbības plānā, un ka pieprasītais atbrīvojums attiecas tikai uz SVT DTS un neskar nevienu citu DTS, ko uztur tā pati ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks.
- (19) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vajadzētu būt iespējai pieprasīt vienu vai vairākus pagaidu atbrīvojumus, kas uzskaitīti šajā regulā un ko kompetentā iestāde piešķir, ja CVD atbilst šādu atbrīvojumu nosacījumiem, kā arī papildu prasībām, lai pievērstos jauna veida riskiem, ko rada SVT izmantošana. CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu jāizpilda ikviens kompensējošs pasākums, ko noteikusi kompetentā iestāde, lai izpildītu tā noteikuma mērķus, attiecībā uz kuru pieprasīts atbrīvojums.
- (20) CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumus no atšķirīgiem noteikumiem, kas varētu radīt regulatīvus šķēršļus vērtspapīru norēķinu sistēmu attīstīšanai attiecībā uz pārvedamiem vērtspapīriem. Piemēram, CVD vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no dažām Regulā (ES) 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) ietvertajām definīcijām, piemēram, jēdzieniem “dematerializēta forma”, “vērtspapīru konts”, “pārveduma rīkojumi”, kā arī atbrīvojumus no noteikumiem, kuros ir atsauce uz jēdzienu “vērtspapīru konts”, piemēram, noteikumiem par vērtspapīru iegrāmatošanu, emisijas integritāti vai kontu nošķiršanu. CVD uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, kredītojot un debetējot savu dalībnieku vērtspapīru kontus. Tomēr ne vienmēr SVT sistēmā var būt divkārsā ieraksta (vai vairākkārtējā ieraksta) uzskaites vērtspapīru konti. Tāpēc CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no noteikumiem, kuros ir atsauce uz “vērtspapīru kontu” vai “grāmatojuma formu”, ja ir nepieciešams atļaut SVT pārvedamo vērtspapīru iegrāmatošanu sadalītajā virsgrāmatā, lai nodrošinātu SVT pārvedamo vērtspapīru emisijas integritāti sadalītajā virsgrāmatā un dažādiem dalībniekiem piederošo SVT pārvedamo vērtspapīru nošķiršanu.
- (21) Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) CVD var nodot vienu no savām pamatdarbībām ārpalpojumu sniedzējiem tikai pēc tam, kad ir saņemta atļauja no kompetentās iestādes. CVD ir arī jāievēro vairāki nosacījumi, lai ārpalpojumu izmantošana neizraisītu tā atbildības deleģēšanu vai CVD pienākumu pret tā dalībniekiem vai emitentiem izmaiņšanu. Atkarībā no sava darījumdarbības plāna CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, var vēlēties atbildību par savas sadalītās virsgrāmatas, kurā iegrāmato pārvedamus vērtspapīrus, uzturēšanu dalīt ar citām struktūrām, tostarp saviem dalībniekiem. SVT vērtspapīru norēķinu sistēmai vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no ārpalpojumu izmantošanas prasībām, lai attīstītu šādus inovatīvus darījumdarbības modeļus. Šādā gadījumā tai būtu jāpierāda, ka noteikumi par ārpalpojumu izmantošanu nav saderīgi ar SVT izmantošanu, kā paredzēts tās darījumdarbības plānā, un jāpierāda, ka ir izpildītas dažas minimālās prasības par ārpalpojumu izmantošanu.

- (22) Pienākums izmantot kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības starpniecību, lai privātie ieguldītāji nevarētu iegūt tiešu piekļuvi CVD uzturētajām norēķinu un piegādes sistēmām, varētu radīt regulatīvu šķērslī tādu uz SVT balstītu alternatīvu norēķinu modeļu attīstīšanai, kuri atļauj tiešu piekļuvi privātajiem klientiem. Tāpēc CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no jēdziena “dalībnieks”, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula). Prasot atbrīvojumu no starpniecības pienākuma, kas noteikts Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula), CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu jānodrošina, ka šīm personām ir pietiekami laba reputācija un ka tās ir piemērotas un atbilstošas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanas mērķim. CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu arī jānodrošina, ka šiem dalībniekiem ir pietiekams spēju, kompetences, pieredzes un zināšanu līmenis saistībā ar pēctirdzniecību un SVT darbību.
- (23) Struktūras, kas ir tiesīgas piedalīties CVD, uz kuru attiecas Regula (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula), ir balstītas uz struktūrām, kas ir tiesīgas piedalīties vērtspapīru norēķinu sistēmā, kura ir norīkota un par kuru ir paziņots saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK (Norēķinu galīguma direktīva), jo Regula (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) nosaka, ka vērtspapīru norēķinu sistēmas, ko uztur CVD, ir jānorīko un par tām jāpaziņo saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK. SVT vērtspapīru norēķinu sistēma, kas piesakās atbrīvojumam no Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) noteiktajām dalības prasībām, nebūtu atbilstoša Direktīvā 98/26/EK noteiktajām dalības prasībām. Attiecīgi šādu SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu nevarētu norīkot un par to paziņot atbilstoši minētajai direktīvai. Tomēr tas neliegtu šādi norīkot un paziņot par SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, kas atbilst visām Direktīvā 98/26/EK noteiktajām prasībām.
- (24) Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) ir pausts aicinājums darījumu norēķinus veikt ar centrālās bankas līdzekļiem. Ja naudas maksājumu norēķini centrālās bankas līdzekļos nav pieejami un to nav praktiski iespējams izdarīt, norēķinus var veikt, izmantojot komercbankas līdzekļus. Šo noteikumu var būt grūti piemērot attiecībā uz CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, jo šādam CVD būtu jāveic darbības naudas kontos tajā pašā laikā, kad notiek vērtspapīru nodošana SVT. CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no Regulas (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) noteikumiem par norēķiniem naudā, lai attīstītu inovatīvus risinājumus, piemēram, Regulā Nr. 2021/XX par kryptoaktīvu tirgiem⁴⁵ definēto norēķinu monētu jeb “e-naudas tokenu” izmantošanu.
- (25) Regulā (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) ir noteikts, ka CVD ir jāsniedz piekļuve citam CVD vai citām tirgus infrastruktūrām. Piekļuvi CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, var būt grūti vai sarežģīti nodrošināt, jo mantoto sistēmu sadarbība ar SVT vēl nav pārbaudīta. Arī SVT vērtspapīru norēķinu sistēmai vajadzētu būt iespējai pieprasīt atbrīvojumu no šādiem noteikumiem, ja tā var pierādīt, ka šādu noteikumu piemērošana ir nesaderīga ar SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas lielumu.

⁴⁵ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 – COM(2020)593

- (26) Neatkarīgi no noteikuma, par kuru tiek prasīts atbrīvojums, CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, būtu jāpierāda, ka pieprasītais atbrīvojums ir samērīgs un pamatots ar SVT izmantošanu. Atbrīvojumam arī būtu jāaprobežojas tikai ar SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, un tam nebūtu jāattiecas uz citām vērtspapīru norēķinu sistēmām, ko uztur tas pats CVD.
- (27) SVT tirgus infrastruktūrām arī būtu jāpiemēro papildu prasības salīdzinājumā ar tradicionālajām tirgus infrastruktūrām. Šādas prasības ir nepieciešamas, lai izvairītos no riskiem, ko rada SVT izmantošana vai jaunais veids, kā SVT tirgus infrastruktūra veic savas darbības. Tāpēc SVT tirgus infrastruktūrai būtu jāizveido skaidrs darbījumsdarbības plāns, kurā sīki izklāsta, kā tiks izmantota SVT, un ieviestos juridiskos pasākumus.
- (28) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai SVT DTS, ja tai ir atļauts veikt darbījumus ar SVT pārvedamiem vērtspapīriem, būtu jānosaka noteikumi par to uzturētās ar īpašumtiesībām aizsargātās SVT darbību, tostarp noteikumi par piekļuvi un pielaidi SVT, noteikumi iesaistītajiem mezgliem, un noteikumi, ar ko risina iespējamās interešu konfliktus, kā arī riska pārvaldības pasākumi.
- (29) SVT tirgus infrastruktūrai būtu jānosaka prasība informēt locekļus, dalībniekus, emitentus un klientus par to, kā tā plāno veikt savas darbības un kā SVT izmantošana radīs novirzes salīdzinājumā ar to, kā šo pakalpojumu parasti sniedz tradicionāla DTS vai CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu.
- (30) SVT tirgus infrastruktūrai vajadzētu būt ieviestiem īpašiem un stingriem IT pasākumiem un kiberpasākumiem, kas saistīti ar SVT izmantošanu. Šiem pasākumiem vajadzētu būt samērīgiem attiecībā pret SVT tirgus infrastruktūras darbījumsdarbības plāna veidu, mērogu un sarežģītību. Pasākumiem arī būtu jānodrošina pastāvīga sniegto pakalpojumu uzticamība, nepārtrauktība un drošība, tostarp potenciāli izmantoto viedlīgumu uzticamība. SVT tirgus infrastruktūrām būtu arī jānodrošina SVT glabāto datu integritāte, drošība, konfidencialitāte, pieejamība un piekļūstamība tiem. SVT tirgus infrastruktūras kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai pieprasīt revīziju, lai nodrošinātu, ka vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi ir atbilstoši mērķim. Šādas revīzijas izmaksas būtu jāsedz SVT tirgus infrastruktūrai.
- (31) Ja SVT tirgus infrastruktūras darbījumsdarbības plāns ietver klientu līdzekļu, piemēram, naudas vai naudas ekvivalentu, vai SVT pārvedamu vērtspapīru, vai līdzekļu, ko izmanto piekļuvei šādiem SVT pārvedamiem vērtspapīriem, tostarp šifrēšanas atslēgu veidā, glabāšanu, SVT tirgus infrastruktūrai vajadzētu būt ieviestiem atbilstošiem pasākumiem, lai aizsargātu tās klientu aktīvus. Tā nedrīkstētu pati izmantot klientu aktīvus, izņemot, ja tas notiek ar klientu skaidru atļauju. SVT tirgus infrastruktūrai klientu līdzekļi vai SVT pārvedamie vērtspapīri, vai līdzekļi piekļūšanai šādiem aktīviem būtu jānošķir no saviem vai citu klientu aktīviem. SVT tirgus infrastruktūru vispārējiem IT pasākumiem un kiberpasākumiem būtu jānodrošina, ka klientu aktīvi ir pasargāti no krāpšanas, kiberdraudiem vai citiem darbības traucējumiem.
- (32) Brīdī, kad tiek piešķirta īpaša atļauja, SVT tirgus infrastruktūrai vajadzētu būt arī ieviestai ticamai izejas stratēģijai gadījumā, ja ar SVT tirgus infrastruktūrām saistītais režīms tiek izbeigts vai ja īpaša atļauja vai daži no piešķirtajiem atbrīvojumiem tiek atsaukti.
- (33) Īpašajai atļaujai, ko piešķir SVT tirgus infrastruktūrai, būtu jāatbilst tām pašām procedūrām, kādas ievēro, pilnvarojot tradicionālu DTS vai CVD, ja šāds CVD vēlas uzturēt jaunu vērtspapīru norēķinu sistēmu. Tomēr, piesakoties atļaujas saņemšanai,

pieteikuma iesniedzējai SVT infrastruktūrai būtu jānorāda atbrīvojumi, ko tā pieprasīs. Kompetentajai iestādei pirms atļaujas piešķiršanas SVT tirgus infrastruktūrai būtu jāapspriežas ar EVTI. EVTI būtu jāsniedz nesaistošs atzinums un ieteikumi par pieteikumu vai prasītajiem atbrīvojumiem. EVTI būtu arī jāapspriežas ar pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Sniedzot nesaistošu atzinumu, EVTI būtu jātiecas nodrošināt finanšu stabilitāti, tirgus integritāti un ieguldītāju aizsardzību. Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un godīgu konkurenci visā vienotajā tirgū, EVTI nesaistošajam atzinumam arī vajadzētu būt vērstam uz to, lai nodrošinātu to atbrīvojumu konsekvenci un samērīgumu, kurus piešķirušas dažādas kompetentās iestādes visā Savienībā.

- (34) Kompetentajai iestādei, kas izskata pieteikumu, kuru iesniegusi potenciāla SVT tirgus infrastruktūra, vajadzētu būt iespējai atteikties atļauju, ja ir iemesli uzskatīt, ka SVT tirgus infrastruktūra radītu draudus finanšu stabilitātei, ieguldītāju aizsardzībai vai tirgus integritātei vai ka ar pieteikumu tiek mēģināts apiet esošās prasības.
- (35) Īpašajā atļaujā, ko kompetentā iestāde piešķir konkrētai SVT tirgus infrastruktūrai, būtu jānorāda atbrīvojumi, kas piešķirti attiecīgajai SVT tirgus infrastruktūrai. Šādai atļaujai vajadzētu būt derīgai visā Savienībā. EVTI būtu jāpublicē savā tīmekļa vietnē SVT tirgus infrastruktūru saraksts un katrai no tām piešķirto atbrīvojumu saraksts.
- (36) Īpašā atļauja un atbrīvojumi, ko piešķir kompetentās iestādes, būtu jāpiešķir uz laiku līdz sešiem gadiem no īpašās atļaujas piešķiršanas dienas. Piecus gadus pēc regulas stāšanās spēkā EVTI un Komisijai jāveic novērtējums par šo izmēģinājuma režīmu tirgus infrastruktūrām, kas balstītas uz digitālās virsgrāmatas tehnoloģiju. Minētais sešu gadu periods nodrošina SVT tirgus infrastruktūrām pietiekamu laiku, lai tās pielāgotu savus darbības modeļus jebkādiem šā režīma pārveidojumiem un varētu darboties izmēģinājuma režīmā komerciāli dzīvotspējīgā veidā. Tas ļautu EVTI un Komisijai apkopot noderīgu datu kopumu, kas aptver aptuveni trīs kalendāros izmēģinājuma režīma darbības gadus pēc īpašo atļauju kritiskās masas un saistīto atbrīvojumu piešķiršanas, un ziņot par to. Tas arī nodrošinātu SVT tirgus infrastruktūrām pietiekamu laiku nepieciešamo pasākumu veikšanai, lai tās vai nu izbeigtu savu darbību, vai pārietu uz jaunu tiesisko regulējumu atbilstoši EVTI un Komisijas ziņojumiem.
- (37) Neskarot attiecīgos Direktīvas 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II) vai Regulas (ES) Nr. 909/2014 (Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regula) noteikumus, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām atsaukt īpašo atļauju vai jebkurus SVT tirgus infrastruktūrai piešķirtos atbrīvojumus, ja ir atklāta pamatā esošās tehnoloģijas vai SVT tirgus infrastruktūras sniegto pakalpojumu vai veikto darbību nepilnība, un ar nosacījumu, ka šāda nepilnība ir lielāka nekā konkrētā pakalpojuma radītie ieguvumi, vai ja SVT tirgus infrastruktūra ir pārkāpusi jebkurus nosacījumus, kas saistīti ar atbrīvojumiem, kurus noteikusi kompetentā iestāde īpašās atļaujas piešķiršanas laikā, vai ja SVT tirgus infrastruktūra ir iegrāmatojusi finanšu instrumentus, kas neatbilst SVT pārvedamo vērtspapīru nosacījumiem saskaņā ar šo regulu. SVT tirgus infrastruktūrai tās darbības gaitā vajadzētu būt iespējai pieprasīt vēl citus atbrīvojumus papildus tiem, kas pieprasīti atļaujas piešķiršanas laikā. Šādā gadījumā minētie papildu atbrīvojumi, ko pieprasa SVT tirgus infrastruktūras, būtu jāpiešķir ar kompetento iestāžu īpašu atļauju tādā pašā veidā kā atbrīvojumi, ko piešķir SVT tirgus infrastruktūras sākotnējās atļaujas piešķiršanas laikā.

- (38) Tā kā SVT tirgus infrastruktūras var saņemt pagaidu atbrīvojumus no esošajiem Savienības tiesību aktiem, tām būtu cieši jāsadarbojas ar kompetentajām iestādēm un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI) to īpašās atļaujas piešķiršanas laikā. SVT tirgus infrastruktūrām būtu jāinformē kompetentās iestādes un EVTI par visām būtiskajām izmaiņām to darbījumbārbības plānā un to kritiski svarīgajiem darbiniekiem, pierādījumiem par kiberdraudiem vai uzbrukumiem, krāpšanu vai citu nopietnu ļaunprātīgu praksi, izmaiņām informācijā, kas ietverta sākotnējā atļaujas pieteikumā, tehniskām grūtībām, jo īpaši tādām, kas saistītas ar SVT izmantošanu, un par visiem jaunajiem riskiem ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei vai finanšu stabilitātei, kas netika paredzēti, kad tika piešķirta īpašā atļauja. Saņemot informāciju par šādām būtiskām izmaiņām, kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai SVT tirgus infrastruktūra iesniedz pieteikumu par jaunu atļauju vai atbrīvojumu, vai arī tai būtu jāveic jebkādi korektīvi pasākumi, ko tā uzskata par piemērotiem. SVT tirgus infrastruktūrām būtu arī pēc pieprasījuma jāsniedz kompetentajām iestādēm un EVTI visi būtiskie dati. Lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti, kompetentajai iestādei, kas piešķirusi īpašo atļauju SVT tirgus infrastruktūrai, vajadzētu būt iespējai pēc apspriešanās ar EVTI ieteikt jebkādas korektīvus pasākumus.
- (39) SVT tirgus infrastruktūrai arī būtu jāsniedz regulāri ziņojumi savām kompetentajām iestādēm un EVTI. EVTI būtu jāorganizē apspriedes par šiem ziņojumiem, lai visas kompetentās iestādes visā Savienībā gūtu pieredzi par SVT izmantošanas ietekmi un Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktu pielāgojumiem, kas var būt nepieciešami, lai SVT varētu izmantot plašākā mērogā.
- (40) Piecus gadus pēc šīs regulas piemērošanas sākšanas EVTI būtu jāziņo Komisijai par šo izmēģinājuma režīmu attiecībā uz SVT tirgus infrastruktūrām, kā arī par potenciālajiem ieguvumiem, kas saistīti ar SVT izmantošanu, izrietošajiem riskiem un tehniskajām grūtībām. Pamatojoties uz EVTI ziņojumu, Komisijai būtu jāziņo Padomei un Eiropas Parlamentam. Komisijas ziņojumā būtu jānovērtē izmaksas un ieguvumi, ko radītu šā SVT tirgus infrastruktūru režīma pagarināšana uz vēl vienu termiņu, šā režīma paplašināšana, aptverot jauna veida finanšu instrumentus, šā režīma pārveidošana par pastāvīgu režīmu ar izmaiņām vai bez tām, izmaiņu ieviešana Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktos vai šā režīma izbeigšana.
- (41) Esošajos ES finanšu pakalpojumu tiesību aktos ir konstatētas dažas potenciālas nepilnības attiecībā uz to piemērošanu kryptoaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem⁴⁶. Konkrētāk, daži regulatīvie tehniskie standarti, kas noteikti Regulā (ES) Nr. 600/2014 (Finanšu instrumentu tirgu regula) un ir saistīti ar konkrētām datu paziņošanas prasībām un pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības pārredzamības prasībām, nav pietiekami pielāgoti finanšu instrumentiem, ko emitē sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā. Finanšu instrumentu, kurus emitē sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā vai tamlīdzīgā tehnoloģijā, sekundārie tirgi vēl ir to attīstības sākumposmā, tāpēc to iezīmes var atšķirties no to finanšu instrumentu tirgiem, kam izmanto tradicionālu tehnoloģiju. Vajadzētu būt iespējai noteikumus, kas izklāstīti minētajos regulatīvajos tehniskajos standartos, faktiski piemērot visiem finanšu instrumentiem neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas. Tāpēc EVTI būtu jāpilnvaro veikt visaptverošu novērtējumu par minētajiem regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kas pieņemti, piemērojot Regulu (ES) Nr. 600/2014, un ierosināt jebkādas vajadzīgos grozījumus,

⁴⁶ Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes ziņojums ar konsultāciju par sākotnējo virtuālās valūtas piedāvājumu un kryptoaktīviem (ESMA50-157-1391).

kuru mērķis ir nodrošināt, ka tajos izklāstītos noteikumus var faktiski piemērot finanšu instrumentiem, kas emitēti sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā. Veicot minēto novērtējumu, EVTI būtu jāņem vērā šādu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā emitēto finanšu instrumentu specifika un tas, vai ir vajadzīgi pielāgoti standarti, lai tos varētu attīstīt, negraujot mērķus, kas paredzēti noteikumos, kuri noteikti tehniskajos standartos, kas pieņemti, piemērojot Regulu (ES) Nr. 600/2014.

- (42) Ja dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt šīs regulas mērķus, jo Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktos ir regulatīvi šķēršļi, lai attīstītu SVT tirgus infrastruktūras attiecībā uz kriptoaktīviem, kurus var uzskatīt par finanšu instrumentiem saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES (Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb FITD II), šādus mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī. Tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai.
- (43) Lai Savienība ietu kopsolī ar inovāciju, ir svarīgi, lai SVT tirgus infrastruktūru režīms kļūtu piemērojams, cik drīz vien iespējams pēc tam, kad dalībvalstis būs transponējušas savos tiesību aktos Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) ...⁴⁷.
- (44) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725⁴⁸ 42. panta 1. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju un Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, kas sniedza atzinumu (..) [atzinuma(-u) datums],

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

- (1) Šī regula nosaka prasības daudzpusējām tirdzniecības sistēmām un vērtspapīru norēķinu sistēmām, kas izmanto sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju "SVT tirgus infrastruktūras" un kurām ir piešķirtas īpašas uzturēšanas atļaujas saskaņā ar 7. un 8. pantu.
- (2) Šajā regulā ir paredzētas prasības attiecībā uz:
- (a) šādu īpašu atļauju piešķiršanu un atsaukšanu;
 - (b) saistīto atbrīvojumu piešķiršanu, mainīšanu un atsaukšanu;
 - (c) saistīto nosacījumu, kompensējošo vai korektīvo pasākumu atļaušanu, mainīšanu un atsaukšanu;
 - (d) šādu SVT tirgus infrastruktūru uzturēšanu;
 - (e) šādu SVT tirgus infrastruktūru pārraudzību un

⁴⁷ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, ES/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

- (f) sadarbību starp SVT tirgus infrastruktūru uzturētājiem, kompetentajām iestādēm un EVTI.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija” jeb “SVT” ir tādu tehnoloģiju klase, kas atbalsta šifrētu datu sadalītu iegrāmatošanu;
- (2) “SVT tirgus infrastruktūra” ir “SVT daudzpusēja tirdzniecības sistēma” vai “SVT vērtspapīru norēķinu sistēma”;
- (3) “SVT daudzpusēja tirdzniecības sistēma” jeb “SVT DTS” ir “daudzpusēja tirdzniecības sistēma”, ko uztur ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks un kas pieņem tirdzniecībai tikai SVT pārvedamus vērtspapīrus un kas var tikt atļauta, pamatojoties uz pārredzamām, nediskriminējošām, vienotiem noteikumiem un procedūrām, lai:
 - (a) nodrošinātu SVT pārvedamo vērtspapīru sākotnējo iegrāmatošanu;
 - (b) veiktu norēķinus par SVT pārvedamu vērtspapīru darījumiem pret maksājumu un un
 - (c) sniegtu glabāšanas pakalpojumus attiecībā uz SVT pārvedamiem vērtspapīriem vai — attiecīgā gadījumā — saistītiem maksājumiem un nodrošinājumu, ko sniedz, izmantojot SVT DTS;
- (4) “SVT vērtspapīru norēķinu sistēma” ir vērtspapīru norēķinu sistēma, ko uztur “centrālais vērtspapīru depozitārijs” un kas veic norēķinus par SVT pārvedamu vērtspapīru darījumiem pret maksājumu;
- (5) “SVT pārvedamie vērtspapīri” ir pārvedami vērtspapīri Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 44. apakšpunkta a) un b) punkta nozīmē, kurus emitē, iegrāmato, pārved un glabā, izmantojot SVT;
- (6) “daudzpusēja tirdzniecības sistēma” ir “daudzpusēja tirdzniecības sistēma”, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 22. apakšpunktā;
- (7) “centrālais vērtspapīru depozitārijs” jeb “CVD” ir “centrālais vērtspapīru depozitārijs”, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punktā;
- (8) “finanšu instruments” ir “finanšu instruments”, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 15) apakšpunktā;
- (9) “norēķini” ir “norēķini”, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 7. punktā;
- (10) “darījumdarbības diena” ir “darījumdarbības diena”, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 14. punktā;
- (11) “piegāde pret maksājumu” jeb “DVP” ir “piegāde pret maksājumu”, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 27) apakšpunktā;
- (12) “norēķinu neizpilde” ir “norēķinu neizpilde”, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 15) apakšpunktā;
- (13) “valsts obligācija” ir obligācija, ko emitējis valsts emitents, kas ir:

- (a) Savienība;
 - (b) dalībvalsts, tostarp dalībvalsts valdības departaments, aģentūra vai dalībvalsts īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, vai cita valsts struktūra;
 - (c) valsts struktūra, kas nav minēta a) un b) apakšpunktā;
- (14) “cita publiska obligācija” ir obligācija, ko emitējis jebkurš no šādiem publiskiem emitentiem:
- (a) federālas dalībvalsts gadījumā — minētās federācijas loceklis;
 - (b) vairāku dalībvalstu īpašam nolūkam dibināta sabiedrība;
 - (c) starptautiska finanšu iestāde, kuru izveidojušas divas vai vairākas dalībvalstis un kuras uzdevums ir nodrošināt finansējumu un sniegt finanšu palīdzību tās locekļiem, lai nodrošinātu visas eurozonas stabilitāti;
 - (d) Eiropas Investīciju banka;
 - (e) publiska struktūra, kas nav valsts obligācijas emitents, kā norādīts 13) punktā;
- (15) “konvertējama obligācija” ir instruments, ko veido obligācija vai vērtspapīrots parāda instruments ar iegultu atvasināto instrumentu, piemēram, iespēju iegādāties pamatā esošu kapitāla vērtspapīru instrumentu;
- (16) “segtā obligācija” ir obligācija, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK⁴⁹ 52. panta 4. punktā;
- (17) “uzņēmuma obligācija” ir obligācija, ko izsniegusi *Societas Europaea*, kas izveidota saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2157/2001⁵⁰, vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2017/1132/EK⁵¹ I pielikumā uzskaitītas sabiedrības veids vai tam līdzvērtīgas sabiedrības veids trešās valstīs;
- (18) “cita obligācija” ir obligācija, kas nepieder pie 13)–17) punktā uzskaitītajiem obligāciju veidiem;
- (19) “ieguldījumu brokeru sabiedrība” ir “ieguldījumu brokeru sabiedrība”, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
- (20) “tirgus dalībnieks” ir “tirgus dalībnieks”, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 18) apakšpunktā;
- (21) “kompetentā iestāde” ir viena vai vairākas kompetentās iestādes, kas norīkotas saskaņā ar:
- (a) Direktīvas 2014/65/ES 67. pantu — attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām un tirgus dalībniekiem, kas uztur SVT DTS;
 - (b) Regulas (ES) Nr. 909/2014 11. pantu — attiecībā uz SVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁵⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 2157/2001 (2001. gada 8. oktobris) par Eiropas uzņēmēj sabiedrības (*SE*) statūtiem; OV L 294, 10.11.2001., 1.–21. lpp.

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.).

- (c) ko citādi norīkojušas dalībvalstis šīs regulas piemērošanas pārraudzībai;
- (22) “piederības dalībvalsts” ir:
- (a) attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību, kas uztur SVT DTS, — dalībvalsts, kas noteikta saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 55. punkta a) apakšpunkta ii) un iii) punktu;
 - (b) attiecībā uz tirgus dalībnieku, kas uztur SVT DTS, — dalībvalsts, kurā reģistrēts SVT DTS tirgus dalībnieks, vai, ja tam nav juridiskās adreses saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, dalībvalsts, kurā atrodas SVT DTS uzturošā tirgus dalībnieka galvenais birojs;
 - (c) attiecībā uz CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, — dalībvalsts, kas noteikta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 909/2014/ES 2. panta 23. punktu;
- (23) “e-naudas tokeni” ir “e-naudas tokeni”, kā definēts Regulas Nr. 2021/XX par kryptoaktīvu tirgiem⁵² XX. pantā.

3. pants

Ierobežojumi attiecībā uz pārvedamiem vērtspapīriem, kurus atļauj tirdzniecībai SVT tirgus infrastruktūrā vai par kuriem var veikt norēķinus SVT tirgus infrastruktūrā

1. CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, tirgot SVT tirgus infrastruktūrā vai iegrāmatot sadalītajā virsrāmātā drīkst tikai tāds SVT pārvedamos vērtspapīrus, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - (a) tie ir akcijas, kuru emitenta tirgus kapitalizācija vai orientējošā tirgus kapitalizācija ir mazāka nekā 200 miljoni EUR, vai
 - (b) tie ir konvertējamās obligācijas, segtās obligācijas, uzņēmuma obligācijas, citas publiskas obligācijas un citas obligācijas, kuru emisijas apmērs ir mazāks nekā 500 miljoni EUR.
2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, neļauj tirgot valsts obligācijas saskaņā ar šo regulu. CVD, kas uztur SVT norēķinu vērtspapīru sistēmu, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kam ir atļauts iegrāmatot SVT pārvedamos vērtspapīrus SVT DTS saskaņā ar 4. panta 2. un 3. punktu, neiegrāmato valsts obligācijas saskaņā ar šo regulu.
3. To SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība, kurus iegrāmato CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, nepārsniedz 2,5 miljardus EUR. Ja SVT DTS iegrāmato SVT pārvedamos vērtspapīrus CVD vietā saskaņā ar 4. panta 2. un 3. punktu, to SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība, kurus iegrāmato ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, nepārsniedz 2,5 miljardus EUR.
4. Lai noteiktu un uzraudzītu SVT pārvedamo vērtspapīru kopējo tirgus vērtību saskaņā ar 1. punktu, SVT pārvedamo vērtspapīru kopējo tirgus vērtību:

⁵² Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 – COM(2020)593

- (a) nosaka reizi dienā vai nu CVD, vai attiecīgā ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, un
 - (b) veido šādu elementu summa: katra tirdzniecībai SVT DTS atļautā SVT pārvedamā vērtspapīra dienas noslēguma cena, kas reizināta ar to SVT pārvedamo vērtspapīru skaitu, kuriem ir vienāds starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs (*ISIN*) un par kuriem norēķinus veic attiecīgajā SVT vērtspapīru norēķinu sistēmā vai SVT DTS tajā pašā dienā pilnā apjomā vai daļēji.
5. SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs iesniedz kompetentajai iestādei, kas piešķirusi īpašo atļauju saskaņā ar 7. vai 8. pantu, mēneša ziņojumus, kuros apliecina, ka visi SVT pārvedamie vērtspapīri, kuri iegrāmatoti un par kuriem norēķini veikti SVT DTS, ja tas ir atļauts saskaņā ar 4. panta 2. un 3. punktu, vai kurus CVD iegrāmatojis SVT vērtspapīru norēķinu sistēmā, atbilst 1.–3. punktā paredzētajiem nosacījumiem.
- Ja saskaņā ar 1. punktu paziņoto SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība ir sasniegusi 2,25 miljardus EUR, ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur attiecīgo SVT DTS, vai CVD, kas uztur SVT attiecīgo vērtspapīru norēķinu sistēmu, aktivizē 6. panta 6. punktā minēto pārejas stratēģiju. Tie savā mēneša ziņojumā informē kompetento iestādi par savas pārejas stratēģijas aktivizēšanu un par šādas pārejas laika diapazonu.
- Attiecīgā kompetentā iestāde var atļaut attiecīgajai SVT tirgus infrastruktūrai turpināt darbību, līdz saskaņā ar 1. punktu paziņoto SVT pārvedamo vērtspapīru kopējā tirgus vērtība sasniedz 2,75 miljardus EUR, ar nosacījumu, ka šādu atkāpi pieprasa attiecīgās SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs un ka tas ir objektīvi nepieciešams pārejas stratēģijas pienācīgai īstenošanai.
6. SVT pārvedamiem vērtspapīriem, ko atļauj tirdzniecībai SVT DTS, piemēro Regulu (ES) Nr. 596/2014.

4. pants

Prasības un atbrīvojumi attiecībā uz SVT daudzpusējām tirdzniecības sistēmām

1. Uz SVT DTS attiecas visas prasības, kas piemērojamas DTS saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES un Regulu (ES) Nr. 2014/600, izņemot, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS:
- (a) ir pieprasījuši atbrīvojumu, kā norādīts 2. punktā vai Direktīvā (ES) .../...⁵³, un kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju saskaņā ar 7. pantu, ir piešķirusi tiem šādu atbrīvojumu; un
 - (b) tie izpilda 6. pantā noteiktos pienākumus, un
 - (c) tie atbilst 2.–4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem un izpilda jebkādos papildu kompensējošus pasākumus, kādus kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju, var uzskatīt par piemērotiem, lai sasniegtu to noteikumu mērķus, no

⁵³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, ES/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596 - COM(2020)596

kuriem tiek prasīts atbrīvojums, vai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un/vai finanšu stabilitāti.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrībai vai tirgus dalībniekam, kas uztur SVT DTS, pēc tā pieprasījuma var atļaut tirgot SVT pārvedamus vērtspapīrus, kas nav iegrāmatoti CVD saskaņā ar Regulas (ES) 909/2014 3. panta 2. punktu, bet ir iegrāmatoti SVT DTS sadalītajā virsgrāmatā.

Ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas pieprasa atbrīvojumu atbilstoši 1. punktam, ierosina kompensējošus pasākumus, lai sasniegtu to noteikumu mērķus, no kuriem tiek prasīts atbrīvojums, un nodrošina vismaz:

- (a) SVT pārvedamo vērtspapīru iegrāmatošanu digitālās virsgrāmatas tehnoloģijā;
- (b) to, ka SVT DTS iegrāmatoto pārvedamo vērtspapīru skaits ir vienāds ar šādu SVT pārvedamo vērtspapīru kopējo skaitu, kas ir apritē digitālās virsgrāmatas tehnoloģijā jebkurā konkrētā brīdī;
- (c) ka SVT DTS veic uzskaiti, kas ļauj ieguldījumu brokeru sabiedrībai vai tirgus dalībniekam, kas uztur SVT DTS, nekavējoties jebkurā laikā nošķirt locekļa, dalībnieka, emitenta vai klienta SVT pārvedamos vērtspapīrus no jebkura cita locekļa, dalībnieka, emitenta vai klienta SVT pārvedamajiem vērtspapīriem.

Ja SVT DTS nav pieprasījusi atbrīvojumu saskaņā ar pirmo daļu, SVT pārvedamos vērtspapīrus vai nu uzskaita grāmatojuma formā CVD, vai iegrāmato tāda CVD sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu.

3. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, ir pieprasījuši atbrīvojumu saskaņā ar 2. punktu, tie, izmantojot stingras procedūras un kārtību, nodrošina, ka SVT DTS:

- (a) garantē, ka SVT pārvedamo vērtspapīru skaits emisijā vai daļā emisijas, ko atļāvusi ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kurš uztur SVT DTS, ir vienāds ar šādu emisiju vai tās daļu veidojošo SVT pārvedamo vērtspapīru summu, kas iegrāmatota SVT jebkurā konkrētā brīdī;
- (b) garantē jebkuru SVT pārvedamo vērtspapīru glabāšanu, kā arī jebkuru to līdzekļu glabāšanu, kas vajadzīgi, lai veiktu maksājumus par šādiem vērtspapīriem, vai jebkura tāda nodrošinājuma glabāšanu, kas sniegts saistībā ar šādiem darījumiem, izmantojot SVT DTS;
- (c) nodrošina iespēju skaidri, precīzi un laikus apstiprināt datus par darījumiem ar SVT pārvedamiem vērtspapīriem, ietverot jebkādus maksājumus, kas veikti saistībā ar tiem, un jebkāda nodrošinājuma izmantošanu vai pieprasīšanu saistībā ar tiem;
- (d) sniedz skaidru, precīzu un savlaicīgu informāciju saistībā ar norēķiniem par darījumiem, tostarp norēķinu galīgumu, nosakot brīdi, no kura loceklis, dalībnieks, emitents vai klients nedrīkst atsaukt pārveduma rīkojumus vai citus iepriekšnoteiktus norādījumus;
- (e) veic norēķinus par darījumiem ar SVT pārvedamiem vērtspapīriem gandrīz reāllaikā vai tajā pašā dienā un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā otrajā darbdienā pēc tirdzniecības darījuma noslēgšanas;
- (f) nodrošina piegādi pret maksājumu.

Norēķinu var veikt, izmantojot centrālās bankas līdzekļus, ja tas ir praktiski iespējams un ja tie ir pieejami, vai, ja tas nav praktiski iespējams un šie līdzekļi nav pieejami, komercbankas līdzekļus, tostarp uz tokeniem balstītā formā, vai e-naudas tokenus.

Ja norēķinu veic, izmantojot komercbankas līdzekļus vai e-naudas tokenus, ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, apzina, novērtē, uzrauga, pārvalda un līdz minimumam samazina jebkādu darījuma partnera risku, kas izriet no šādu līdzekļu izmantošanas, un

- (g) nepieļauj norēķinu neizpildes, vai arī, ja tas nav iespējams, risina tās.
- 4. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, pieprasa atbrīvojumu saskaņā ar 2. punktu vai Direktīvu (ES) .../...⁵⁴, tie jebkurā gadījumā pierāda, ka pieprasītais atbrīvojums:
 - (a) ir samērīgs un pamatots ar SVT izmantošanu, un
 - (b) aprobežojas ar SVT DTS un neattiecas uz nevienu citu DTS, ko uztur minētā ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks.

5. pants

Prasības un atbrīvojumi attiecībā uz SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu

1. Uz CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, attiecas prasības, kas ir piemērojamas CVD saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 909/2014, izņemot, ja šāds CVD:
 - (a) ir pieprasījis atbrīvojumus, kā noteikts 2.–6. punktā, un kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju saskaņā ar 8. pantu, ir piešķirusi šādus atbrīvojumus;
 - (b) tie izpilda 6. pantā noteiktos pienākumus, un
 - (c) atbilst 2.–5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem un izpilda jebkādas papildu kompensējošus pasākumus, kādus kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju, var uzskatīt par piemērotiem, lai sasniegtu to noteikumu mērķus, no kuriem tiek prasīts atbrīvojums, vai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un/vai finanšu stabilitāti.
2. Kompetentā iestāde var CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pēc tā pieprasījuma atbrīvot no pienākuma piemērot Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 4. punktu par dematerializēto formu, 2. panta 9. punktu par pārveduma rīkojumiem, 2. panta 28. punktu par vērtspapīru kontiem, 3. pantu par vērtspapīru iegrāmatošanu, 37. pantu par emisijas integritāti un 38. pantu par aktīvu nošķiršanu, ar nosacījumu, ka konkrētais CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu:
 - (a) pierāda, ka Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 28) apakšpunktā definētā “vērtspapīru konta” izmantošana vai grāmatojuma formas izmantošana nav saderīga ar tā konkrēto SVT;

⁵⁴ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2006/43/EK, 2009/65/EK, 2009/138/ES, 2011/61/ES, ES/2013/36, 2014/65/ES, (ES) 2015/2366 un ES/2016/2341 – COM(2020)596

- (b) ierosina kompensējošus pasākumus, lai sasniegtu to noteikumu mērķus, no kuriem tiek prasīts atbrīvojums, un vismaz nodrošina, ka:
 - (c) SVT pārvedamie vērtspapīri tiek iegrāmatoti sadalītajā virsgrāmatā;
 - (d) SVT pārvedamo vērtspapīru skaits emisijā vai daļā emisijas, ko atļāvis CVD, kurš uztur SVT DTS vērtspapīru norēķinu sistēmu, ir vienāds ar šādu emisiju vai tās daļu veidojošo SVT pārvedamo vērtspapīru summu, kas iegrāmatota sadalītajā virsgrāmatā jebkurā konkrētā brīdī, un
 - (e) veic uzskaiti, kas ļauj CVD nekavējoties jebkurā laikā nošķirt locekļa, dalībnieka, emitenta vai klienta SVT pārvedamos vērtspapīrus no jebkura cita locekļa, dalībnieka, emitenta vai klienta SVT pārvedamajiem vērtspapīriem.
3. Kompetentā iestāde var CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pēc tā pieprasījuma atbrīvot no Regulas (ES) Nr. 909/2014 19. un 30. panta piemērošanas, ar nosacījumu, ka:
- (1) šādi noteikumi nav saderīgi ar SVT izmantošanu, kā to paredzējusi konkrētā SVT, ko uztur attiecīgais CVD, un
 - (2) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, nodrošina, ka tiek izpildīti Regulas (ES) Nr. 909/2014 30. panta 1. punkta c)–i) apakšpunktā un 30. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi.
4. Kompetentā iestāde var CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pēc tā pieprasījuma atbrīvot no pienākuma piemērot Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 19. punktu par dalībniekiem un var atļaut uzņemt par dalībniekiem fiziskas un juridiskas personas, kas nav minētas 2. panta 19. punktā, ar nosacījumu, ka šādām personām ir:
- (1) pietiekami laba reputācija, un tās ir piemērotas un atbilstošas, un
 - (2) pietiekams spēju, kompetences, pieredzes un zināšanu līmenis attiecībā uz SVT pēctirdzniecību un darbību.
5. Kompetentā iestāde var CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pēc tā pieprasījuma atbrīvot no pienākuma piemērot Regulas (ES) Nr. 909/2014 40. pantu par norēķiniem naudā, ar nosacījumu, ka CVD nodrošina piegādi pret maksājumu.
- Norēķinu var veikt, izmantojot centrālās bankas līdzekļus, ja tas ir praktiski iespējams un ja tie ir pieejami, vai, ja tas nav praktiski iespējams un šie līdzekļi nav pieejami, komercbankas līdzekļus, tostarp uz tokeniem balstītā formā, vai e-naudas tokenus.
- Ja norēķinu veic, izmantojot komercbankas līdzekļus vai e-naudas tokenus, ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, apzina, novērtē, uzrauga, pārvalda un līdz minimumam samazina jebkādu darījuma partnera risku, kas izriet no šādu līdzekļu izmantošanas.
6. Kompetentā iestāde var CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pēc tā pieprasījuma atbrīvot no pienākuma piemērot Regulas (ES) Nr. 909/2014 50. un/vai 53. pantu par standarta saiknes piekļuvi un CVD un citas tirgus infrastruktūras savstarpējo piekļuvi, ar nosacījumu, ka tas pierāda, ka SVT izmantošana ir nesaderīga ar citu CVD mantotajām sistēmām vai citām tirgus infrastruktūrām un ka šādas piekļuves piešķiršana citam CVD vai citai tirgus infrastruktūrai, kas izmanto mantotās sistēmas, radītu nesamērīgas izmaksas, ņemot vērā SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas apjomu.

7. Ja CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, ir pieprasījis atbrīvojumu saskaņā ar pirmo daļu, tas sniedz piekļuvi citiem CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai CVD DTS.
- Ja CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, pieprasa atbrīvojumu saskaņā ar 2.–6. punktu, tas jebkurā gadījumā pierāda, ka:
- (a) pieprasītais atbrīvojums ir samērīgs un pamatots ar tā SVT izmantošanu, un
 - (b) pieprasītais atbrīvojums aprobežojas ar SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un neattiecas uz nevienu citu vērtspapīru norēķinu sistēmu, kas definēta Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 10. punktā un ko uztur tas pats CVD.
8. Ja SVD ir pieprasījis atbrīvojumu saskaņā ar 3. punktu un tas ir piešķirts, Regulas (ES) Nr. 909/2014 39. panta 1. punktā noteiktā prasība dalībvalstīm norīkot CVD uzturētu vērtspapīru norēķinu sistēmu un informēt par to saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK neattiecas uz SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu. Iepriekš minētais neliedz dalībvalstīm norīkot SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un informēt par to saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK, ja konkrētā SVT vērtspapīru norēķinu sistēma atbilst minētās direktīvas prasībām.

6. pants

Papildu prasības attiecībā uz SVT tirgus infrastruktūrām

1. SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji izstrādā skaidru un detalizētu darījumdarbības plānu, kurā apraksta, kā tie plāno sniegt savus pakalpojumus un veikt darbības, iekļaujot arī aprakstu par kritiski svarīgajiem darbiniekiem, SVT izmantošanu un informāciju, kas prasīta 3. punktā.
- Tie arī uztur aktualizētu, skaidru un detalizētu publiski pieejamu rakstisku dokumentāciju, ko var darīt pieejamu ar elektroniskiem līdzekļiem un kas nosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem SVT tirgus infrastruktūra darbojas, iekļaujot saskaņotos juridiskos nosacījumus, kas nosaka SVT tirgus infrastruktūras uzturētāja, kā arī attiecīgo SVT tirgus infrastruktūru izmantojošo locekļu, dalībnieku, emitentu un/vai klientu tiesības, pienākumus, uzdevumus un atbildības jomas. Šajā juridiskajā kārtībā nosaka reglamentējošos tiesību aktus, pirmstiesas strīdu izšķiršanas mehānismu un jurisdikciju prasības celšanai tiesā.
2. SVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, un ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS un pieprasa atbrīvojumu no Regulas (ES) Nr. 909/2014 3. panta 2. punkta, nosaka noteikumus par to uzturētās SVT darbību, tostarp noteikumus par piekļuvi sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijai, validācijas mezglu dalību, iespējamo interešu konfliktu risināšanu un riska pārvaldību, tostarp riska mazināšanas pasākumiem.
3. SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji savā tīmekļa vietnē sniedz saviem locekļiem, dalībniekiem, emitentiem un klientiem skaidru un nepārprotamu informāciju par to, kā viņi īsteno savas funkcijas, pakalpojumus un darbības un kā šī funkciju, pakalpojumu un darbību veikšana atšķiras no DTS vai vērtspapīru norēķinu sistēmas. Sniedzot šo informāciju, norāda izmantotās SVT veidu.
4. SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji nodrošina, ka vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi, kas saistīti ar to SVT, ir samērīgi attiecībā pret to darbības veidu, mērogu un sarežģītību. Šie pasākumi nodrošina nepārtrauktu to pakalpojumu un

darbību pārredzamību, pieejamību, uzticamību un drošību, tostarp SVT izmantoto viedlīgumu uzticamību. Šie pasākumi arī nodrošina visu glabāto datu integritāti, drošību un konfidencialitāti un šādu datu pieejamību un piekļūstamību tiem.

SVT tirgus infrastruktūru uzturētājiem ir ieviesta īpaša operatīvā riska procedūra attiecībā uz riskiem, ko rada SVT un kryptoaktīvu izmantošana, un šī procedūra arī nosaka, kā šādi riski būtu risināmi, ja tie īstenotos.

Lai novērtētu SVT tirgus infrastruktūras vispārējo IT pasākumu un kiberpasākumu uzticamību, kompetentā iestāde var pieprasīt revīziju. Kompetentā iestāde ieceļ neatkarīgu revidentu revīzijas veikšanai. Šādas revīzijas izmaksas sedz SVT tirgus infrastruktūra.

5. Ja SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs nodrošina dalībnieku, locekļu, emitentu vai klientu līdzekļu, nodrošinājuma vai SVT pārvedamo vērtspapīru, kā arī līdzekļu, ko izmanto piekļuvei šādiem SVT pārvedamiem vērtspapīriem, tostarp šifrēšanas atslēgu veidā, glabāšanu, šādu SVT tirgus infrastruktūru uzturētājiem ir ieviesta pienācīga kārtība, lai nepieļautu minēto līdzekļu, nodrošinājuma vai SVT pārvedamo vērtspapīru izmantošanu savām vajadzībām, izņemot, ja tas notiek ar skaidru attiecīgā dalībnieka, locekļa, emitenta vai klienta atļauju, kam jābūt noformētai rakstveidā un ko var piešķirt, izmantojot elektroniskus līdzekļus.

SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs uztur drošu, precīzu, uzticamu un izgūstamu uzskaiti par līdzekļiem, nodrošinājumu un SVT pārvedamiem vērtspapīriem, ko tā SVT tirgus infrastruktūra uztur locekļu, dalībnieku, emitentu vai klientu uzdevumā, kā arī par līdzekļiem, ko izmanto, lai piekļūtu šādiem aktīviem.

SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs nošķir tā SVT tirgus infrastruktūru izmantojošo locekļu, dalībnieku, emitentu vai klientu līdzekļus, nodrošinājumu un SVT pārvedamos vērtspapīrus, kā arī līdzekļus piekļuvei šādiem aktīviem, no saviem aktīviem, kā arī no tādiem pašiem citu locekļu, dalībnieku, emitentu vai klientu aktīviem.

Vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi, kas minēti 4. punktā, nodrošina, ka minētie līdzekļi, nodrošinājums un SVT pārvedamie vērtspapīri, kā arī līdzekļi piekļuvei šādiem aktīviem, ir aizsargāti no neatļautas piekļuves, uzlaušanas, kvalitātes pasliktināšanās, nozaudēšanas, kiberuzbrukuma vai zādzības riskiem.

6. SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs izstrādā skaidru, detalizētu un publiski pieejamu stratēģiju iziešanai no konkrētas SVT tirgus infrastruktūras vai tās likvidēšanai (turpmāk “pārejas stratēģija”), kas ir gatava savlaicīgai izmantošanai gadījumā, ja atļauja vai kāds no atbrīvojumiem, kas piešķirti saskaņā ar 4. vai 5. pantu, ir jāatsauc vai citādi jāpārtrauc, vai gadījumā, ja notiek SVT DTS darbības vai SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas brīvprātīga vai piespiedu izbeigšana. Pārejas stratēģijā nosaka, kādu režīmu piemēro locekļiem, dalībniekiem, emitentiem un klientiem šādas atsaukšanas, pārtraukšanas vai izbeigšanas gadījumā. Pārejas stratēģiju pastāvīgi atjaunina ar iepriekšēju tās kompetentās iestādes piekrišanu, kura piešķirusi uzturēšanas atļauju un saistītos atbrīvojumus saskaņā ar 4. un 5. pantu.

7. pants

Īpaša atļauja uzturēt SVT daudzpusēju tirdzniecības sistēmu

1. Juridiska persona, kas pilnvarota kā ieguldījumu brokeru sabiedrība vai pilnvarota darboties regulētā tirgū saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, var pieteikties īpašai atļaujai uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu.
2. Pieteikumiem par īpašu atļauju uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu pievieno šādu informāciju:
 - (a) informācija, kas prasīta Direktīvas 2014/65/ES 7. panta 4. punktā;
 - (b) darījumdarbības plāns, SVT DTS noteikumi un saistītā juridiskā kārtība, kā noteikts 6. panta 1. punktā, kā arī informācija par SVT DTS darbību un pakalpojumiem, kā minēts 6. panta 3. punktā;
 - (c) attiecīgā gadījumā — ar īpašumtiesībām aizsargātās SVT darbība, kā minēts 6. panta 2. punktā;
 - (d) vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi, kā minēts 6. panta 4. punktā;
 - (e) attiecīgā gadījumā — klientu SVT pārvedamo vērtspapīru glabāšanas kārtības apraksts, kā minēts 6. panta 5. punktā;
 - (f) pārejas stratēģija, kā minēts 6. panta 6. punktā, un
 - (g) atbrīvojumi, kas tiek pieprasīti saskaņā ar 4. pantu, katra prasītā atbrīvojuma pamatojums, ierosinātie kompensējošie pasākumi, kā arī paredzētie līdzekļi, lai izpildītu ar šādiem atbrīvojumiem saistītos nosacījumus atbilstoši 4. pantam.
3. Pirms pieņemt lēmumu par pieteikumu attiecībā uz īpašu atļauju uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu, piederības dalībvalsts kompetentā iestāde paziņo un iesniedz EVTI visu būtisko informāciju par SVT DTS, skaidrojumu par prasītajiem atbrīvojumiem, to pamatojumiem, kā arī par visiem kompensējošiem pasākumiem, ko ierosinājis pieteikuma iesniedzējs vai ko pieprasa kompetentā iestāde.

Trīs mēnešu laikā no paziņojuma saņemšanas EVTI sniedz kompetentajai iestādei nesaistošu atzinumu par pieteikumu un ieteikumus par pieteikuma iesniedzēja prasītajiem atbrīvojumiem, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti. EVTI arī veicina to atbrīvojumu saskaņotību un samērīgumu visā Savienībā, kurus kompetentās iestādes piešķirušas ieguldījumu brokeru sabiedrībām vai tirgus dalībniekiem, kas uztur SVT DTS. Lai to izdarītu, EVTI laikus apspriežas ar pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm un jo īpaši ņem vērā to viedokļus sava atzinuma sagatavošanā.
4. Neskarot Direktīvas 2014/65/ES 7. un 44. pantu, kompetentā iestāde atsakās piešķirt pieteikuma iesniedzējam atļauju uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu, ja ir objektīvi iemesli uzskatīt, ka:
 - (a) pieteikuma iesniedzējs nav pienācīgi atrisinājis un mazinājis būtiskus riskus ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei vai finanšu stabilitātei, vai
 - (b) īpašā atļauja uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu un atbrīvojumi tiek prasīti, lai apietu tiesiskas un/vai regulatīvas prasības.
5. Īpašā atļauja, ko piešķir ieguldījumu brokeru sabiedrībai vai tirgus dalībniekam SVT DTS uzturēšanai, ir derīga visā Savienībā uz laiku līdz sešiem gadiem no īpašās

atļaujas piešķiršanas dienas. Tajā norāda atbrīvojumus, kas tiek piešķirti saskaņā ar 4. pantu.

EVTI publicē savā tīmekļa vietnē SVT DTS sarakstu, to īpašo atļauju sākuma un beigu datumus un katrai no tām piešķirto atbrīvojumu sarakstu.

6. Neskarot Direktīvas 2014/65/ES 8. un 44. pantu, kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašu atļauju saskaņā ar šo regulu, pēc apspriešanās ar EVTI saskaņā ar 3. punktu atsauc šādu atļauju vai jebkuru no piešķirtajiem atbrīvojumiem, ja noticis kāds no šiem gadījumiem:

- (a) ir atklāta SVT darbības vai SVT DTS uzturētāja sniegto pakalpojumu vai veikto darbību nepilnība, kas apdraud ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti vai finanšu stabilitāti un kas ir lielāka nekā ieguvumi, ko sniedz pakalpojumi un darbības, uz kurām attiecas eksperimentēšana;
- (b) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, ir pārkāpis nosacījumus, kuri saistīti ar kompetentās iestādes piešķirtajiem atbrīvojumiem;
- (c) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, ir atļāvis tirdzniecībai finanšu instrumentus, kas neatbilst 3. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem;
- (d) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS un ir pieprasījis atbrīvojumu no Regulas (ES) Nr. 909/2014 3. panta 2. punkta, ir ieģrāmatojis SVT pārvedamus vērtspapīrus, kas neatbilst 3. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem;
- (e) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS un ir pieprasījis īpašu atļauju, lai tam piešķirtu atbrīvojumu no Regulas (ES) Nr. 909/2014 3. panta 2. punkta, ir pārsniedzis 3. panta 3. punktā vai 3. panta 5. punkta trešajā daļā noteiktās robežvērtības, vai
- (f) kompetentā iestāde uzzina, ka ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas iesniedza pieteikumu, lai saņemtu īpašu atļauju uzturēt SVT DTS, šādu atļauju vai saistītos atbrīvojumus ieguva, pamatojoties uz maldinošu informāciju, tostarp noklusējot būtisku informāciju.

7. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, savas darbības gaitā ierosina ieviest būtiskas izmaiņas SVT darbībā vai savos pakalposumos vai darbībās, un šajā nolūkā ir vajadzīga jauna atļauja, jauns atbrīvojums vai izmaiņas vienā vai vairākos tā esošajos atbrīvojumos vai kādā no saistītajiem nosacījumiem, tā (tas) pieprasa šādu atļauju, atbrīvojumu vai izmaiņas saskaņā ar 4. pantu. Šādu atļauju, atbrīvojumu vai izmaiņas kompetentā iestāde apstrādā saskaņā ar 2.–5. punktu.

Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS, savas darbības gaitā pieprasa jaunu atļauju vai atbrīvojumu, tā (tas) to dara saskaņā ar 4. pantu. Šādu atļauju vai atbrīvojumu kompetentā iestāde apstrādā saskaņā ar 2.–5. punktu.

8. pants

Īpaša atļauja uzturēt SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu

1. Juridiska persona, kas pilnvarota kā CVD saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 909/2014, var pieteikties īpašai atļaujai uzturēt SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu saskaņā ar šo regulu.
2. Pieteikumiem par īpašu atļauju uzturēt SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu saskaņā ar šo regulu pievieno šādu informāciju:
 - (a) Regulas (ES) Nr. 909/2014 7. panta 9. punktā prasītā informācija;
 - (b) darījumdarbības plāns, SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumi un saistītā juridiskā kārtība, kā noteikts 6. panta 1. punktā, kā arī informācija par SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas darbību un pakalpojumiem, kā minēts 6. panta 3. punktā;
 - (c) ar īpašumtiesībām aizsargātās SVT darbība, kā minēts 6. panta 2. punktā;
 - (d) vispārējie IT pasākumi un kiberpasākumi, kā minēts 6. panta 4. punktā;
 - (e) glabāšanas kārtība, kā minēts 6. panta 5. punktā;
 - (f) pārejas stratēģija, kā minēts 6. panta 6. punktā;
 - (g) atbrīvojumi, kas tiek pieprasīti saskaņā ar 5. pantu, katra prasītā atbrīvojuma pamatojums, ierosinātie kompensējošie pasākumi, kā arī paredzētie pasākumi, lai izpildītu ar šādiem atbrīvojumiem saistītos nosacījumus atbilstoši 5. pantam.
3. Pirms pieņemt lēmumu par pieteikumu attiecībā uz īpašu atļauju uzturēt SVT DTS saskaņā ar šo regulu, kompetentā iestāde paziņo un iesniedz EVTI visu būtisko informāciju par SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un skaidrojumu par prasītajiem atbrīvojumiem, to pamatojumu, kā arī par visiem kompensējošiem pasākumiem, ko ierosinājis pieteikuma iesniedzējs vai ko pieprasa kompetentā iestāde.

Trīs mēnešu laikā no paziņojuma saņemšanas EVTI sniedz kompetentajai iestādei nesaistošu atzinumu par pieteikumu un ieteikumus par pieteikuma iesniedzēja prasītajiem atbrīvojumiem, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti. EVTI arī veicina to atbrīvojumu saskaņotību un samērīgumu visā Savienībā, kurus kompetentās iestādes piešķirušas CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas. Lai to izdarītu, EVTI laikus apspriežas ar pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm un jo īpaši ņem vērā to viedokļus sava atzinuma sagatavošanā.
4. Neskarot Regulas (ES) Nr.909/2014 17. pantu, kompetentā iestāde atsakās piešķirt īpašu atļauju saskaņā ar šo regulu, ja ir iemesli uzskatīt, ka:
 - (a) pieteikuma iesniedzējs nav pienācīgi atrisinājis un mazinājis būtiskus riskus ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei vai finanšu stabilitātei, vai
 - (b) īpašā atļauja uzturēt SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un atbrīvojumi tiek prasīti, lai apietu tiesiskas un/vai regulatīvas prasības.
5. Īpašā atļauja, ko piešķir SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas uzturēšanai, ir derīga visā Savienībā uz laiku līdz sešiem gadiem no īpašās atļaujas piešķiršanas dienas. Tajā norāda atbrīvojumus, kas tiek piešķirti saskaņā ar 5. pantu.

EVTI publicē savā tīmekļa vietnē SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu sarakstu, to īpašo atļauju sākuma un beigu datumus un katrai no tām piešķirto atbrīvojumu sarakstu.

6. Neskarot Regulas (ES) Nr. 909/2014 20. panta piemērošanu, kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju saskaņā ar šo regulu, pēc apspriešanās ar EVTI saskaņā ar 3. punktu atsauc šādu atļauju vai jebkuru no piešķirtajiem atbrīvojumiem, ja noticis kāds no šiem gadījumiem:

- (a) ir atklāta SVT darbības vai SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu uzturošā CVD sniegto pakalpojumu vai veikto darbību nepilnība, kas apdraud tirgus integritāti, ieguldītāju aizsardzību vai finanšu stabilitāti un kas ir lielāka nekā ieguvumi, ko sniedz pakalpojumi un darbības, uz kurām attiecas eksperimentēšana, vai
- (b) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, ir pārkāpis nosacījumus, kas saistīti ar kompetentās iestādes piešķirtajiem atbrīvojumiem, vai
- (c) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, ir iegrāmatojis finanšu instrumentus, kas neatbilst 3. panta 1. un 2. punktā noteiktajiem nosacījumiem, vai
- (d) CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, ir pārsniedzis 3. panta 3. punktā un 3. panta 5. punkta trešajā daļā noteiktās robežvērtības, vai
- (e) kompetentā iestāde uzzina, ka CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un kas iesniedza pieteikumu, lai saņemtu īpašu atļauju uzturēt SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, šādu atļauju vai saistītos atbrīvojumus ieguva, pamatojoties uz maldinošu informāciju, tostarp noklusējot būtisku informāciju.

7. Ja CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, savas darbības gaitā ierosina ieviest būtiskas izmaiņas SVT darbībā vai savos pakalpojumos vai darbībās, un šajā nolūkā ir vajadzīga jauna atļauja, jauns atbrīvojums vai izmaiņas vienā vai vairākos tā esošajos atbrīvojumos vai kādā no saistītajiem nosacījumiem, tas pieprasa šādu atļauju, atbrīvojumu vai izmaiņas saskaņā ar 5. pantu. Šādu atļauju, atbrīvojumu vai izmaiņas kompetentā iestāde apstrādā saskaņā ar 2.–5. punktu.

Ja CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, savas darbības gaitā pieprasa jaunu atļauju vai atbrīvojumu, tas to dara saskaņā ar 5. pantu. Šādu atļauju, atbrīvojumu vai izmaiņas kompetentā iestāde apstrādā saskaņā ar 2.–5. punktu.

9. pants

Sadarbība starp SVT tirgus infrastruktūru uzturētājiem, kompetentajām iestādēm un EVTI

1. Neskarot jebkuru attiecīgo Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 909/2014 noteikumu piemērošanu, SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, kam uzticēta īpašo atļauju piešķiršana saskaņā ar šo regulu, un EVTI.

SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji jo īpaši informē minētās kompetentās iestādes un EVTI, tiklīdz uzzina par turpmāk norādītajiem jautājumiem. Tie cita starpā ir šādi:

- (a) jebkādas būtiskas izmaiņas to darbījumdarbības plānā, tostarp saistībā ar kritiski svarīgiem darbiniekiem, SVT tirgus infrastruktūras noteikumiem un saistīto juridisko kārtību, par to informējot vismaz četrus mēnešus pirms plānotajām

izmaiņām neatkarīgi no tā, vai ierosināto būtisko izmaiņu dēļ ir vajadzīgas izmaiņas īpašajā atļaujā vai saistītajos atbrīvojumos vai nosacījumos, saskaņā ar 7. vai 8. pantu;

- (b) jebkādi pierādījumi par neatļautu piekļuvi, būtiskiem darbības traucējumiem, zudumiem, kiberuzbrukumiem vai citiem kiberdraudiem, krāpšanu, zādzību vai citu nopietnu ļaunprātīgu praksi, kas vērsta pret SVT tirgus infrastruktūru;
- (c) jebkādas būtiskas izmaiņas informācijā, kas sniegta kompetentajai iestādei, kura piešķirusi īpašo atļauju;
- (d) jebkādas tehniskas vai operatīvas grūtības to darbību veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā, uz kuriem attiecas īpašā atļauja, tostarp grūtības saistībā ar SVT un SVT pārvedamo vērtspapīru attīstīšanu vai izmantošanu, vai
- (e) jebkādi riski ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei vai finanšu stabilitātei, kas ir radušies un netika paredzēti pieteikumā, ar kuru pieprasīta īpašā atļauja, vai īpašās atļaujas piešķiršanas brīdī.

Saņemot informāciju par šādu informāciju, kompetentā iestāde var pieprasīt, lai attiecīgā SVT tirgus infrastruktūra iesniedz pieteikumu saskaņā ar 7. panta 7. punktu vai 8. panta 7. punktu, un/vai tā var veikt jebkādus vajadzīgos korektīvus pasākumus, kas minēti 3. punktā.

- 2. SVT tirgus infrastruktūru uzturētāji iesniedz kompetentajai iestādei, kas piešķirusi īpašo atļauju, un EVTI visu būtisko informāciju, ko tās var pieprasīt.
- 3. Kompetentā iestāde, kas piešķirusi īpašo atļauju, var pieprasīt jebkādu korektīvu pasākumu ieviešanu darījumdarbības plānā, SVT tirgus infrastruktūras noteikumos un saistītajā juridiskajā kārtībā, lai nodrošinātu ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti vai finanšu stabilitāti. Pirms jebkādu korektīvu pasākumu pieprasīšanas kompetentā iestāde apspriežas ar EVTI saskaņā ar 7. panta 3. punktu vai 8. panta 3. punktu. SVT tirgus infrastruktūra informē par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu kompetentās iestādes pieprasītos korektīvos pasākumus, savā ziņojumā, kas minēts 4. punktā.
- 4. Reizi sešos mēnešos no īpašās atļaujas piešķiršanas dienas SVT tirgus infrastruktūras uzturētājs iesniedz ziņojumu kompetentajai iestādei un EVTI. Šādā ziņojumā cita starpā iekļauj:
 - (a) kopsavilkumu par informāciju, kas minēta 1. punkta otrajā daļā;
 - (b) tirdzniecībai SVT DTS atļauto SVT pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, to SVT pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, kurus iegrāmatojis CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas, un attiecīgā gadījumā to pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, kurus iegrāmatojusi ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS;
 - (c) to SVT DTS tirgoto darījumu skaitu un vērtību, par kuriem norēķinus veicis CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, vai attiecīgā gadījumā ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kas uztur SVT DTS;
 - (d) argumentētu novērtējumu par visām grūtībām Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktu vai valsts tiesību aktu piemērošanā un
 - (e) pasākumus, kas veikti, lai īstenotu kompensējošus vai korektīvus pasākumus, kurus pieprasījusi kompetentā iestāde, vai nosacījumus, ko noteikusi kompetentā iestāde.

5. EVTI īsteno koordinācijas funkciju starp kompetentajām iestādēm, lai radītu vienotu izpratni par sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju un SVT tirgus infrastruktūru, kā arī vienotu uzraudzības kultūru un konverģējošu uzraudzības praksi, nodrošinot saskaņotas pieejas un konverģenci uzraudzības rezultātu ziņā.
- EVTI regulāri informē kompetentās iestādes par:
- (a) ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar 4. punktu;
 - (b) īpašajām atļaujām un atbrīvojumiem, kas piešķirti saskaņā ar 7. un 8. pantu, kā arī saistītajiem nosacījumiem;
 - (c) kompetentās iestādes atteikumu piešķirt īpašu atļauju vai jebkuru atbrīvojumu saskaņā ar 7. un 8. pantu, šādas īpašas atļaujas vai atbrīvojuma atsaukšanu un jebkuru SVT tirgus infrastruktūras darbības izbeigšanu.
6. EVTI uzrauga īpašo atļauju, saistīto atbrīvojumu un nosacījumu, kas piešķirti saskaņā ar 7. un 8. pantu, piemērošanu, kā jebkurus kompensējošus vai korektīvos pasākumus, kas prasīti, un iesniedz Komisijai gada ziņojumu par to, kā tos piemēro praksē.

10. pants

Ziņojums un pārskatīšana

1. Vēlākais piecus gadus pēc šīs regulas piemērošanas sākšanas EVTI iesniedz Komisijai ziņojumu par:
- (a) SVT tirgus infrastruktūru darbību visā Savienībā;
 - (b) SVT DTS skaitu un to CVD skaitu, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu un kam piešķirta īpaša atļauja saskaņā ar šo regulu;
 - (c) SVT tirgus infrastruktūru pieprasīto atbrīvojumu veidu un kompetento iestāžu piešķirto atbrīvojumu veidu;
 - (d) to SVT pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, kurus atļauts tirgot SVT DTS, to SVT pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, kurus iegrāmatojis CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmas, un attiecīgā gadījumā to pārvedamo vērtspapīru skaitu un vērtību, kurus iegrāmatojušas SVT DTS;
 - (e) to SVT DTS tirgoto darījumu skaitu un vērtību, par kuriem norēķinus veicis CVD, kas uztur SVT vērtspapīru norēķinu sistēmu, un attiecīgā gadījumā SVT DTS;
 - (f) izmantotās SVT veidu un tehniskajām grūtībām, kas saistītas ar SVT izmantošanu, tostarp jautājumiem, kas minēti 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā;
 - (g) procedūrām, ko ievieš SVT DTS saskaņā ar 4. panta 3. punkta g) apakšpunktu;
 - (h) visiem riskiem, ko rada SVT izmantošana;
 - (i) visām sadarbības problēmām starp SVT tirgus infrastruktūrām un citām infrastruktūrām, kas izmanto mantotas sistēmas;

- (j) ieguvumiem, ko sniedz SVT izmantošana un kas izpaužas kā efektivitātes uzlabojumi vai riska samazināšanās visā tirdzniecības un pēctirdzniecības ķēdē, tostarp attiecībā uz SVT pārvedamo vērtspapīru iegrāmatošanu un glabāšanu, darījumu izsekojamību, korporatīvajām darbībām, ziņošanas un uzraudzības funkcijām SVT tirgus infrastruktūras līmenī;
 - (k) visiem kompetentās iestādes atteikumiem piešķirt īpašās atļaujas vai atbrīvojumus saskaņā ar 7. un 8. pantu, šādu īpašo atļauju vai atbrīvojumu izmaiņām vai atsaukšanu, kā arī par visiem kompensējošiem vai korektīviem pasākumiem, un
 - (l) ikvienu SVT tirgus infrastruktūras darbības izbeigšanu un šādas izbeigšanas iemesliem.
2. Pamatojoties uz 1. punktā minēto informāciju, Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā iekļauj izmaksu un ieguvumu analīzi un izklāsta, vai režīms attiecībā uz SVT tirgus infrastruktūrām saskaņā ar šo regulu būtu:
- (a) jāpagarina uz vēl vienu termiņu;
 - (b) jāpaplašina, aptverot arī cita veida finanšu instrumentus, ko var emitēt, iegrāmatot, pārnest vai glabāt SVT;
 - (c) jāgroza;
 - (d) jāpārveido par pastāvīgu režīmu ar grozījumiem vai bez tiem vai
 - (e) jāizbeidz.

Komisija savā ziņojumā var ieteikt jebkādas atbilstošas izmaiņas Savienības finanšu pakalpojumu tiesiskajā regulējumā vai valsts tiesību aktu saskaņošanu, kas veicinātu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas izmantošanu finanšu sektorā, kā arī jebkādas pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu SVT tirgus infrastruktūru iziešanu no izmēģinājuma režīma.

11. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro pēc (..) *[lūgums ievietot datumu – 12 mēnešiem no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Trīs mēnešu laikā no šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis paziņo EVTI un Komisijai to kompetentās iestādes (ja tādas ir) 2. panta 21. punkta c) apakšpunkta nozīmē. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē šādu kompetento iestāžu sarakstu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*